...READING ROOM
WASHINGTON D C20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 72. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го КВІТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 18, 1985 No. 72. VOL. XCII

Хор „Прометей" виступить в Менор коледжі

Дженкінтавн, Па. — Починаючи в п'ятницю 19-го квітня, Менор Джуніор коледж влаштовує весняну програму. На цей час заплянововано:

* Гостину президента для алюмнів у п'ятницю, 19-го квітня, год. 7:30 вечора у Василіянській бібліотеці;
* „Флі Маркет" в суботу 20-го квітня від год. 9-ої вранці до 4-ої по полудні. Їзда вертолітом, спонзорована Ютіліті гелікоптер сервіс із Дженкінтавну, харчі й напитки. Місце на столи — 10 дол. кожне. Щоб зарезервувати місце, слід телефонувати до Айлин Нюборн на число (215) 885-2360, екс. 69;
* Концерт українського чоловічого хору „Прометей" в суботу, 20-го квітня о год. 8:30 вечора. Коктейл в год. 7:30 в авдиторії академічного будинку. Кошт 10 дол. від особи, напитки за готівку. Вступ вільний для всіх. По квитки слід звертатися до Айлин Нюборн на подане вгорі число.
* Спільна св. Літургія в неділю, 21-го квітня о год. 11-ій вранці в каплиці Менору, в академічному будинку. Снідання для алюмнів буде після Богослуження.

У ЛМКлюбі відбудеться Авторський Вечір М. Щербака

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літертурно-Мистецького Клюбу повідомляють, що тут у п'ятницю, 19-го квітня ц.р., в годині 7-ій вечора, при 136 Друга авеню, з нагоди появи збірки поезій „Пахощі суцвіття" Миколи Щербака, відбудеться вечір цього відомого поета.

Заголовна сторінка нової книжки М. Щербака.

За М. Щербаком ряд авторських вечорів, як і — крім останньо виданої книжки — низка багатьох інших творів. Вони: „Вітри над Україною"(1947), „П'яний чебрець" (1953), „Шлях у вічність" (1954), „Багаття" (1959), „Віршована абетка" (1960) і „Волошки" (1969).

Твір його „Пахощі суцвіття" — це оспівання краси України, возвеличення у присвяті своїми віршами світочів пера чи видатних українських музик, як і теж віддзеркалення питоменностей сьогоднішньої доби, чи вражень із поїздок по Америці і Канаді.

Появилася книжка автора з України

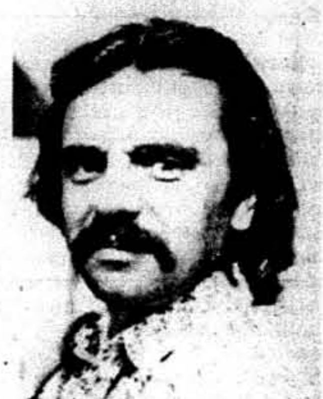
Лондон. — Минулого року випуском Української Видавничої Спілки вийшла 184-сторінкова праця автора з України під псевдонімом Степан Ґоверля п.з. „Грані культури". Вступне слово до цього твору написав Богдан Стебельський; мистецьке оформлення — Ростислав Глувко.

У поясненні від видавництва сказано, що „Грані культури" — праця переслідуваного в Україні автора під псевдонімом Степан Говерля — це відповідь на брошуру Івана Дзюби 'Грані кристала'. ...Маючи на увазі 'широкий наступ тоталітарного імперського режиму саме на українську культуру та на українську націю в цілому', автор в 'Гранях культури' дав не тільки вдалу відповідь на цю брошуру Дзюби, але переконливо підтвердив та й ще доповнив те, що Дзюба передше виклав в 'Інтернаціоналізм, чи русифікація?' про піднесілбне становище та незавидну долю української культури..."

Книжку цю, в ціні 10 доларів, можна набувати в українських книгарнях або безпосередньо в видавництві УВС у Лондоні: Ukrainian Publishers LTD., 200 Liverpool Rd., London N1 1LF, Great Britain.

М. ГОРБАЛЯ ЗНОВУ ЗАСУДИЛИ

Ню Йорк (Н.С.) — На Захід продісталася вістка, що в Україні знову засуджений відомий поет і композитор Микола Горбаль. Суд відбувся в днях від 8-го до 10-го квітня у Миколаєві і виніс вирок: 8 років таборів особливого режиму і 3 роки заслання за „антисовєтську аґітацію і пропаґанду".

Микола Горбаль

В минулому М. Горбаль був засуджений двічі. Він провів у тюрмах та концентраційних таборах понад 12 років. Вперше його заарештували в 1970 році за написання поеми „Дума". Тоді він відбув п'ять років ув'язнення і два роки заслання. Офіційно він був звинувачений за статтею 62-1 Кримінального кодексу УССР, а фактично засуджений за „український буржуазний націоналізм".

У жовтні 1979 року М. Горбаля вдруге заарештовують, а в січні 1980 засуджують на п'ять років таборів суворого режиму. Його судили за статтями 117, 191-2, а фактично за діяльність в Українській Гельсінкській Групі, членом якої він себе оголосив під час судової розправи. Покарання відбув повністю у жовтні 1984 року. Але за два дні до звільнення його, не випускаючи з тюрми, звинуватили знову і замість випустити на волю почали нове слідство, звинувативши в „зневажливих розмовах". Його обвинувачують в „розповсюдженні протисовєтських наклепів" у розмовах з іншими в'язнями.

В новому арешті і суді над М. Горбалем нема нічого нового. Всіх політичних в'язнів, які „не стають на шлях виправлення" штучно обвинувачують і судять знову і знову.

Мистецтво для дітей буде темою виставки в УОКцентрі

Філядельфія. — На тему „Мистецтво для дітей" буде влаштована заходом Спілки „Дора" та 90-го Відділу СУА у Філядельфії, від 26-го до 28-го квітня ц.р., в приміщеннях УОКцентру при 700 Сідар вул. Мистецька виставка творів Е. Козака, Я. Козака, С. Ґеруляк, Н. Кормелюк, С. Лади, Х. Сеньків та Л. Терлецької.

Відкриття виставки в п'ятницю 26-го квітня год. 7:30 вечора. Виставка буде відкрита: 27-го квітня від год. 10-ої до 6-ої вечора та 28-го квітня від год. 12-ої до 4-ої по полудні.

В суботу, 27-го квітня, о год. 2-ій по полудні відбудеться панель мистців на тему виставки та проблеми мистецтва для української дитини. Модератором панелю буде мисткиня Наталка Кормелюк.

Я. Вижницький матиме виставку в Чикаґо

Ню Йорк (К. І.). — У днях 26-28-го квітня ц.р. українська громада в Чикаґо матиме нагоду познайомитись з творчістю Ярослава Вижницького, одного з тих високоцінних українських мистців, що їх видало середнє покоління (В. Бачинський, Б. Божемський, Л. Гуцалюк, М. Левицький, З. Онишкевич, Д. Шолдра і інші).

Абсольвент п'ятирічної високої мистецької школи в Ню Йорку, Я. Вижницький має вже за собою добрий десяток індивідуальних виставок та терені ЗСА і Канади. Остання його виставка в ґалерії ОМУА в Ню Йорку під гаслом „Зима" мала поважний моральний і матеріяльний успіх.

За напрямком реаліст з нахилом до імпресіонізму, виспеціялізувався як кольорист-романтик. Його широка тематика буде видна й на тій чикаґській виставці, де між експонатами буде такий архітектурний твір як „Великий театр у Львові", будуть і композиції з людьми і звірятами на тлі природи. Але Вижницький найкращий там, де на першому місці стоїть кольор, а не тема. Тому його пейзажі в різних порах року, квіти, мертва природа — надзвичайно барвисті, кольоритні, водночас приманюють тим настроєм, що його вміють створювати мистці-романтики.

На виставці в Чикаґо, яку спонзорує 12-ий Відділ Українського Золотого Хреста, буде загалом 65 експонатів, виключно олії, різної тематики і різного формату, всі в гарних здебільша золотих рамках.

ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ УНДОМУ

Ню Йорк. — У суботу, 27-го квітня ц.р., о год. 3-ій по полудні дирекція Українського Народного Дому проводить загальні збори уділовців УНДому. Збори відбудуться тут у великій залі Організації Українського Визвольного Фронту при 136 Друга Авеню.

У зв'язку з тим, що багато уділовців змінило свої адреси і листи повертаються, дирекція просить їх подати свої нові адреси на тимчасову нову адресу: Ukrainian National Home, Inc. P.O.Box 1725, Stuyvesant St., New York, N.Y. 10009.

Влаштовують наукову конференцію в Бавнд Бруку

Мюнхен, Західня Німеччина (УВУ). — Як уже інформовано, Комітет для підготови наукового конгресу Тисячоліття Хрищення Руси-України скликує на червень чергову організаційно-програмову конференцію, яка відбудеться на запрошення Опікунчої Ради Свято-Софійської Української Православної Колеґії за благословенням її голови Блаженнішого Митрополита Мстислава у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Від першої конференції, яка відбулася в приміщеннях УВУ 11-13-го травня 1984 року, приступило до комітету 18 наукових установ, при чому важливо, що поруч понадконфесійних інституцій співдіють конфесійні — в рівній мірі православні, як і католицькі. Йдуть старання, щоб акцією об'єднати також євангельсько-протестантські кола, які однак не мають власних наукових установ, отже можна рахувати на поодиноких дослідників. Комітет охопив сіткою цілу діяспору: ЗСА — сім установ, Канади й Італія по три, Німеччина — дві, і по одній; Франція, Австралія та Арґентина, в тому числі й т.зв. „недіяспоральні" тобто ті, які працюють як самостійні інститути при чужих університетах, як Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, чи Українська Науково-Дослідна Програма при Іллинойському університеті.

Конференцію в Бавнд Бруку підготовило сім фахових комісій: богословсько-філософічна (проєктодавець о. митрат проф. д-р Іван Гриньох) літургічно-обрядова (о. митрат проф. д-р Іван Музичка), історична (проф. д-р Аркадій Жуковський), мовна (проф. д-р О. Горбач), літературознавча (проф. д-р Ігор Качуровський), правнича (о. протоархимандит Іван Патрило, проф. д-р Зенон Соколюк), мистецтвознавча (Святослав Гординський, д-р Богдан Стебельський). Після прийняття програми комісії будуть остаточно зформовані й визначать свій провід.

Поруч із нарадами технічно-організаційними й програмово-плянувальними буде в Бавнд Бруку вже перша наукова сесія, на яку зголошено й прийнято сім доповідей. Наступну Сесію запляновано у Римі, і з метою її підготови відбув туди поїздку голова Президії комітету проф. Володимир Янів. Як господарем першої конференції була невтральна установа — УВУ і як другу підготовляє технічно Свято-Софійська Православна Семінарія, так господарем сесії у Римі мають бути Український Католицький Університет і Українське Богословське Наукове Товариство. Крім основних нарад із ректоратом УКУ і секретаріятом УБНТ, В. Янів конферував також з Науково-Дослідним осередком отців Василіян і ректоратом Української Понтифікальної Колеґії. Конференція у Римі запляновано так, щоб підготовою наукового конґресу зацікавити Синод Українськоі Католицької Помісної Церкви, сесія якого запланована від 22-го вересня до 6-го жовтня ц.р. Проєкт був представлений на окремій авдієнції Блаженнішому Мирославові Любачівському для благословення.

В часі поїздки скористав В. Янів з нагоди, щоб про дію комітету поінформувати також ватиканські кола, зокрема Конґреґацію Східніх Церков (префекта кардинала Владислава Рубіна і секретаря Архиєпископа Мирослава Марусина. На кінець перебування В. Янів був прийнятий на півгодинній приватній авдієнції Папою Іваном Павлом II, який, як відомо, ще 19-го березня 1979 року написав листа до Блаженнішого Патріярха Йосифа із спеціяльним благословенням для відзначення ювілею Тисячоліття. В листі виявив він знамените знання церковної історії України і її ролі на роздоріжжі шляхів між Сходом і Заходом. З цього погляду Папа був дуже заінтересований співдією українських наукових установ, які у взаємній пошані традицій і устрою двох українських історичних Церков змагають до спільного відзначення ювілею для наголошення самобутности на грані двох світів.

СССР СТУРБОВАНИЙ СТАНОМ ЗДОРОВ'Я СВОЇХ ВОЯКІВ

Вашінгтон. — Газета „Ню Йорк Таймс" надрукувала у понеділок, 15-го квітня, повідомлення про те, що командування совєтської армії дуже стурбоване станом здоров'я і боєздатністю своїх вояків.

Професор Джорджтавнського університету Мирі Фішбах, у недавньому виступі сказав, що медичні проблеми совєтських збройних сил виявилися „страхітливими" щодо свого розмаху. М. Фішбах навів цитати совєтського генерала В. Чевирйова з його виступу на нараді лікарів, де генерал сказав, що поганий фізичний стан совєтських вояків „дуже погано впливає на боєздатність збройних сил".

Фішбах сказав, що мова йшла про такі розповсюджені в совєтській армії хвороби як інфекційний гепатит, тиф, холера і грипа. Під час епідемії грипи в 1982 році, наприклад, біля 30 відсотків вояків і старшин совєтської армії вийшли зі строю в результаті цього захворювання.

Серед хворіб, розповсюджених у совєтській армії, велике місце займають жолудково-кишкові захворювання, які часто досягають розмірів епідемій.

Оцінюючи становище в совєтській армії з точки зору медичних проблем, Фішбах вказує, що дуже часто мають місце випадки, коли совєтські військові лікарі ставлять неправильну діягнозу, в результаті чого різко зростають ускладнення після перенесеної хвороби. Трапляються нерідко і випадки, коли через неправильно поставлену діягнозу хвороба передається здоровим людям. Це особливо відноситься до гострих жолудково-кишкових захворювань. Наприклад, дифтерія, яка недавно також стала складною проблемою, дуже часто діягнозується неправильно.

Брак медикаментів і медичних препаратів у совєтській армії також являє собою велику проблему, що примушує військових лікарів по декілька разів використовувати медичний інвентар і інструменти, які призначені для одноразового використання.

Однак у невійськовій совєтській медицині ця проблема ще гостріша. Фішбах наводить слова неназваного совєтського лікаря, який признався, що за рік шпиталь, де він працює, дістав лише 200 шприців, які довелося „загострювати, вирівнювати і зчищати іржу", щоб ними можна було користуватися повторно.

Магазини з продуктами в совєтській армії і зберігання харчів, як твердить Фішбах, є на дуже низькому санітарному рівні, і продукти харчування часто заражаються різними бактеріями, які переносяться гризунами. Щеплення поставлене дуже слабо, а самі вакцини не завжди ефективні. Наприклад, проти тифу ефективна лише в 70 відсотках випадків. В одній військовій частині, де спалахнула епідемія кору, виявилося, що лише 88 відсотків вояків, які захворіли, мали в дитинстві зроблене щеплення проти кору.

Американець повернувся з СССР на батьківщину

Ню Йорк. — В суботу, 13-го квітня, газета „Ню Йорк Таймс" надрукувала статтю свого московського кореспондента Сета Міденса про Бернарда Лемпорта, який у п'ятницю, 12-го квітня, вилетів з Москви до З'єднаних Стейтів Америки, де він народився. Разом з ним вилетіли його жінка, три дочки і мати жінки.

Б. Лемпорт прожив у Совєтському Союзі 51 рік. Бернард мав чотири роки, коли в 1934 році він приїхав до Москви разом з батьком і матір'ю. Його батько працював в СССР перекладачем і журналістом. Він помер кілька років тому. Незабаром померла і мати. Як сказав Б. Лемпорт кореспондентові газети „Ню Йорк Таймс", не зважаючи на те, що його родичі жили досить добре, вони мріяли вернутися на батьківщину.

П'ять років родина Б. Лемпорта чекала на дозвіл виїхати до ЗСА. „Моя жінка вірила совєтській пропаґанді, що в Америці безробіття, що там тяжко жити і що народ голодує. Тому я запропонував їй відвідати Америку", — сказав Б. Лемпорт в інтерв'ю з кореспондентом „Ню Йорк Таймс".

У 1979 році Лемпорт і його жінка побували у родини Бернарда в Квінсі, Ню Йорк. „Через три дні після приїзду до ЗСА жінка сказала мені, що в неї більше нема запитань... Вона також сказала, що відчула себе в Америці людиною, яку поважають, а не твариною, яка думає лише про те, як прогодувати себе і свою родину", — заявив в інтерв'ю Лемпорт.

В СВІТІ

УРЯД БУРМИ НАКАЗАВ виконати вирок смерти над засудженими північними комуністичними терористами, які в 1983 році виконали замах на велику південнокорейську делеґацію, у якому заґинуло чотири члени кабінету і 17 інших високих речників уряду в Сеулі. Керівником терористичної комуністичної групи був майор Чін Мо, якого поліція розстріляла ще минулої середи, 10-го квітня. Як загинули решта виконавців замаху покищо не відомо, але речники Бурми заявили президентові Південної Кореї Чун Ду-Гванові, що вирок виконаний. Ду-Гван відвідав Бурму минулого тижня.

В АВСТРАЛІЇ ТРАПИВСЯ прикрий випадок, який заторкнув також інтереси центрального уряду в Сиднею з огляду на розголос тієї справи на сторінках приси. Австралійський журналіст Дейвид Осборн поскаржився, що робітники знесли з лиця землі його майже новий будинок при булиці Ґлеб в Сиднею. Пізніше виявилось, що уряд заплянував побудувати новий будинок для федеральних аґенції при 58 Ґлеб Пойнт ровд, але робітники помішали адресу і розчистили місце для буднинку при 58 Ґлеб вулиці. Тепер журналіст Осборн домагається високого відшкодування від уряду.

АЛЬБАНСЬКЕ ІНФОРМНАЦІЙНЕ аґенство АТА повідомило, що на похоронах альбанського президента Енвера Годжі не братимуть участи жадні закордонні представництва, а також журналісти не отримають дозволу в'їзду до Альбанії під час цих сумних урочистостей, бо це є, мовляв, проти альбанських традицій, щоб особи чужої національности брали участь у похоронах високих достойників. Комітет, який займається похоронами Годжі, подякував усім державам за співчуття, але нікому не дав відповіді щодо приїзду до Альбанії. Наслідником Е. Годжі став Раміз Алія, послідовник сталінської політики в Альбонії. Одинокою країною з якою Тірана втримувала диплопатичні зв'язки і вела торговельну виміну була Китайська Народна Республіка.

Президент Р. Реґен змінив свою програму поїздки до Німеччини

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен заявив кореспондентам у вівторок, 16-го ц.р., що він дещо змодифікував свій плян відвідин Західної Німеччини, найбільш надійного альянта З'єднаних Стейтів Америки в Европі і Північно-Атлантійському Оборонному Союзі (НАТО) і крім вже запланованих місць відвідає ще з нагоди 40-ої річниці закінчення Другої світової війни, один з більших гітлерівських концтаборів. Він однак додав, що плян його відвідин був в першу чергу опрацьований бюром канцлера Гельмута Коля, західньонімецького лідера коаліційного уряду в Бонні, а потім узгіднений з американською амбасадою і Вашінгтоном. Тому він не може зрезиґнувати з покладення вінка на могилі невідомого вояка на військовому цвинтарі в Бітбурґу, де також спочивають впавші в боях вояки СС. Комісія Голокосту, Жидівський конгрес та багато інших, переважно лівих організацій, домагалися від Президента, щоб він зрезиґнував з відвідин військового цвинтаря а натмість відвідав тільки місця загину багатьох тисяч в'язнів в багатьох гітлерівських концтаборах.

Очевидно Адміністрація Р. Реґена мусила рахуватися також з опінією боннського уряду і самого канцлера Г. Коля. Виступаючи з промовою на конференції організації для релігійної свободи Президент заявив, що деякі групи і особи зле його зрозуміли після того, як була проголошена програма поїздки до Західної Німеччини, після відбуття конференції сімох індустріяльних держав в травні цього року.

Речник Білого Дому Майкел Дівер, який вже перебуває в Бонні, узгіднив тепер іншу програму, яка однак включає відвідини згаданого цвинтаря і в додатку один, покищо не названо котрий, з концтаборів Гітлера. Найбільший тиск на Президента стосували крім вже згаданої комісії Голокосту, жидівські численні організації і впливові особи. З огляду на те, що Вашінгтон числиться з публічною опінією, тиск, як виглядає, був поважно потрактований в Білому Домі.

Новий уряд Судану змінює відносини з СССР

Хартум, Судан. — Голова військової ради Судану генерал Абдул Рахман ель-Дахаб сказав на пресконференції, що його уряд зробив уже кроки для встановлення близьких відносин з Совєтським Союзом, Лівією і Етіопією.

„Ми хотіли б виправити відносини з країнами, які при минулому режимі погіршилися або не були такими добрими, якими повинні би бути... Я маю на увазі відносини з СССР, Лівією і Етіопією", — сказав генерал ель-Дахаб, який прийшов до влади 6-го квітня в результаті військового перевороту, коли президент країни Джафар Німейрі перебував у Каїрі, Єгипет, на шляху з Вашінгтону до Хартуму.

На протязі 16-річного правління Німейрі відносини Судану з Совєтським Союзом сильно погіршилися, а ЗСА стали одним з найближчих союзників Судану.

Ель-Дахаб повідомив журналістів, що він уже встановив контакти з Совєтським Союзом, а поліпшення відносин з Етіопією і Лівією — справа найближчих днів.

Ця заява викликала у Вашінгтоні певну тривогу, бо ЗСА одними з перших визнали новий уряд Судану.

Викличуть тривогу і тісні відносини Судану з марксистським режимом Етіопії і з режимом полковника Муаммара Каддафі, який був смертельним ворогом скинутого президента Судану Дж. Німейрі.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН і перша леиді Ненсі заплатили за минулий рік 147,826 долярів податків, що становить 34 відсотки від доходу президентської родини. Президент і перша лейді підписали податкову деклярацію 9-го квітня. Роналд і Ненсі Реґени заробили торік 440,657 долярів. 200,000 долярів становить платня президента, решта заробітку — відсотки від різних капіталовкладень. Родина Президента торік пожертвувала 20,616 долярів на різні цілі, тобто 4,7 відсотка від річного прибутку.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Вашінгтон Пост", секретар Департаменту торгівлі ЗСА Малколм Болдридж заявив, що совєтські китобої забили у південний півкулі значно більше китів, ніж їм було дозволено, і що це порушення автоматично викличе санкції, передбачені американськими законами. Згідно з законом М. Болдридж негайно дав розпорядження, щоб виділена Совєтському Союзові квота ловлі риби в американських водах була зменшена вдвічі. Торік совєтські китобої вбили 500 китів більше, ніж було встановлено нормою.

У ПОНЕДІЛОК, 15-ГО КВІТНЯ, президент Роналд Реґен переконував Конґрес одобрити виділення 14 мільйонів долярів нікараґуанським повстанцям, щоб попередити потік втікачів з Нікараґуа, загрозу нашому південному кордонові і зберегти у всьому світі віру в те, що Америка виконує взяті на себе зобов'язання". „Я прошу Конґрес, — говориться в заяві Президента, — підтримати мене в дусі двопартійної солідарности. Ця невелика сума 14 мільйонів долярів потрібна більш як 15,000 нікараґуанців, які борються за ідеали демократії".

СЕНАТОР ДЕНІЄЛ МОЙНИГЕН з Ню Йорку, який є членом сенатської Бюджетної комісії, прирік, що він пробуватиме зупинити спонзорований республіканцями плян стримати підвишки (відповідно до зросту коштів життя) чеків соціяльного забезпечення. Він заявив, що внесе в Сенаті пропозицію, щоб відкинути республіканський внесок про стримання річних додатків допомоги соціяльного забезпечення. В справі соціяльного забезпечення під час телевізійної програми „Зустріч з пресою" висловився директор бюджету Адміністрації президента Роналда Реґена, який твердить, що у зв'язку з тим, що дефіцит державного бюджету становить 200 більйонів долярів, вглянутися у програму соціяльного забезпечення він вважає конечною справою.

АДМІНІСТРАЦІЯ ХАРЧІВ І ЛІКІВ повідомила, що вона відкликала формулу для немовлят „Кама-Мил", бо вона не відповідала вимогам поживної їжі для немовлят. Наприклад, в ній бракувало таких речовин як цинк, вітаміна Д і залізо. Тепер Адміністрація харчів розглядає яким чином ця формула попала на ринок збуту по цілій Америці без того, щоб компанія, що її виробляє, зареєструвалася в Адміністрації харчів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Господарський егоїзм

„Цей тиждень кінчається надійною нутою" — заявив президент Реґен у свому зверненні через радіо в минулу неділю 7-го квітня у Санта Барбара в Каліфорнії, куди він відлетів з дружиною на 10-тиденний відпочинок. Реґен висловив вдоволення з „підбадьорливого відгуку", що його знайшов проєкт замирення у Центральній Америці. Реґен вдоволений теж компромісовим устійненням нового бюджетового прелімінаря з лідерами республіканської більшости в Сенаті. Роналд Реґен був вірний своєму ноторійному оптимістичному світоглядові. А втім, в другій половині минулого тижня Америка стрінулась із двома дуже неприємними несподіванками: американський доляр, який в наслідок перемоги Уряду Реґена над інфляцією і в наслідок зросту американського міжнародного престижу стояв на всіх біржах світу надзвичайно високо у відношенні до місцевих валют, раптом заламався і полетів вниз. Причини різні: банкрутство кількох банків в стейті Огайо і Тексас, сполучено із скандалами, що кинули погане світло на американську банкову систему; астрономічний дефіцит торговельного балянсу; невідома доля пред'явленого президентом Реґеном бюджетового прелімінаря, який стрінувся з гострою опозицією в Конґресі; мариво зросту безробіття...

Другою прикрою вісткою було рішення японського уряду збільшити продукцію автомобілів у Японії до 2-ох і півмільйона авт річно та відповідно збільшити експорт автомобілів до Америки. Це рішення японського міністерства промислу обурило Конґрес і схвилювало найближчих дорадників Президента, бо було загальновідомо, що американська дипломатія старалася вплинути на японський уряд, щоби він добровільно обмежив продукцію автомобілів, призначених для експорту і щоби мав на увазі неґативні наслідки для економіки ЗСА від заливу чужинецьких авт в лютому 1985 року дефіцит торговельного балянсу становив страхітливу суму близько 14 і півбільйона долярів. У коментарях американської преси появився обрахунок, що коли на протязі найближчих 12-ти місяців нахлинуть до Америки 2,300,000 японських ав, то це спричинить безробіття для 90,000 робітників американського автомобільного промислу і знову збільшить дефіцит торговельного балянсу. Обурений сенат прийняв резолюцію 90 - двопартійними голосами „за", без ніякого спротиву, з рекомендацією до Президента, щоб встановити бар'єр для закордонного імпорту, зокрема що стосується напливу до ЗСА японських виробів, в першу чергу автомобілів. Але президент Реґен принципово противиться будь-якому обмежуванню міжнародної торгівлі, бо вільна торгівля, оперта на приватній ініціятиві і суперництві продукованого краму, — це засаднича плятформа Республіканської партії. Секретар скарбу Джеймс Бейкер звернув увагу, що Америці потрібний японський ринок збуту для м'яса і хліборобських продуктів, для телекомунікаційних апаратів і спорудів та інших товарів і тому торговельна війна не лежить в інтересі американської економіки...

Проблема закордонної торгівлі Америки — експорту й імпорту — надзвичайно складна і різногранна. Найбільша перешкода для американського експорту це високі ціни продуктів зумовлені високими платнями фабричним робітникам. Коли закидати чужим країнам, що вони ведуть дуже егоїстичну політику, задивлені виключно на зиски від свого експорту та байдужні на шкоду, яку завдають чужим країнам, то вони мають відповідь, яка не є позбавлена деякої рації і логіки: таку саму егоїстичну політику ведуть американські робітничі спілки, які домагаються щораз вищої винагороди для робітників, не звертаючи уваги на спричинювання високими коштами продукції труднощів для експорту. Президент Реґен твердить, що американські продуценти повинні більше уваги звертати на вимоги покупців, наприклад — продукувати менші розміром авта, зате більш економічні щодо зужитковування газоліни і повинні суперничити з закордонними продуцентами своєю високою якістю.

Японія і інші країни, які експортують до ЗСА свої товари, не хочуть торговельної війни, головно з уваги на провідну ролю Америки у вільному світі, який постійно загрожений потенціяльним большевицьким аґресором. Зокрема Японія цілком залежна від Америки, як протектора її безпеки і свободи. Генерал Даґлес МекАртур зробив страшну помилку продиктувавши Японії в 1947 році таку нову конституцію, в якій забороняється їй мати сильну армію і фльоту. Це виправдує тамошній уряд, який противиться теперішньому натискові з боку Америки, щоби Японія призначила більші гроші на зброю і перебрала від ЗСА обов'язок дбати за безпеку тихоокеанського обширу. Москва все ще володіє на чотирьох островах Курильського архіпелагу, які належали до Японії; Москва дістала їх в Ялтинському договорі завдяки „щедрості" наївного Ф.Д. Рузвельта. Аргумент власної безпеки залежної від Америки певне переможе аргументи егоїзму. Але покищо тріюмфує торговельний егоїзм.

М. Євшанський

НОВИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ НАСТУП

У Києві нібито ще в 1984 році видана книжка англійською мовою п.н. „We Accuse" („Ми обвинувачуємо"). Прізвище автора не має значення, бо справжній автор — це КҐБ. Ця книжка розсилається масово на Заході щойно від березня ц.р. Під обстрілом знайшлася в цій книжці головним чином І-ша Дивізія Української Національної Армії. Але в ній повно також наклепів і ганебної клевети проти дослівно всіх українських політичних середовищ, які під цю пору діють в державах західнього світу, і проти окремих діячів цих середовищ. Не оминуто сливе нікого: починаючи ще з доби Української Народної Республіки на українській території і української еміґрації перед і після Другої світової війни. Знаходимо прізвища Головного Отамана С. Петлюри і генералів Армії УНРеспубліки, далі прізвища чолових діячів всіх нині існуючих трьох відламів ОУН й інших українських політичних організацій, провідників УПА, а також прізвища діячів Державного Центру УНРеспубліки в екзилі.

Можна було б не звертати уваги на цей черговий брудний пашквіль КҐБ. Бо нечувані брехня, бруд і безсилі спроби скомпромітувати весь національний і самостійницький український табір — це не первина, ми до цього вже звикли і в ці пашквілі ніхто із свідомих українців не вірить. Та є деякі обставини, які, може, змушували б українське громадянство, незалежно від їх окремих переконань чи політично-організаційну приналежність, — подумати над тим, чи і як треба реагувати на цей новий наступ большевицької безсоромної пропаґанди.

Поперше, в цій книжці заатаковані всі без вийнятку політичні українські течії, які, до речі, беруть участь також в українському громадському житті, а значить, і громадський сектор є заатакований, оскільки він толерує у себе присутність представників політичних середовищ. Отже, большевики хотять тепер скомпромітувати й обезчестити все українське життя в діяспорі.

Подруге, видана англійською мовою і буде, очевидно, масово розсилатися чужинцям, щоб змобілізувати проти українства ворожі, неприхильні або й байдужі до нас чужинецькі кола. Отже, цих двох моментів, на погляд автора цих рядків, вистачає, щоб українці і з політичного, і з громадського сектору здобулися на якусь спільними силами оборону і протинаступ, якщо такі заходи є справді потрібні. Бож тут уже не йдеться про якісь окремі інтереси тої чи іншої групи серед українців, а про загальнонаціональну справу. Бож, що тоді виходить? Якщо всі некомуністичні українські кола є аж такі, якими їх представляє згадана книжка, то тоді лише вірні вислужники російсько-комуністичних окупантів, „наші" новітні малороси є гідні репрезентувати українську націю!

Відомо, що саме під цю пору серед українського громадянства в діяспорі існують різні розходження, суперечки і навіть взаємна ворожість. Але причини такого стану є безумовно дрібними і не вартими отої взаємної ворожнечі в порівнянні з ворожим наступом на цілість української національно-державної визвольної справи. Тим більше, що ворожий наступ у майже ґльобальних розмірах розпочинається саме в той час, коли совєтський провід в Кремлі, як на це вказують різні симптоми, готовиться до того, щоб ще раз обдурити і приспати Захід своїми нібито миролюбними цілями нового детанту. А значить, для совєтського уряду треба усунути різні моменти, які викликають на Заході сумніви щодо щирости совєтського миролюбства, в цьому числі і жахливий стан поневолення не тільки українського, але й інших неросійських народів. Це одна із причин большевицького наступу на нас саме в цей момент.

Видається, що для обміркування справи потреби оборони і протинаступу було б доцільно відбути бодай спільну конференцію представників усіх самостійницьких українських політичних середовищ з участю представників українських громадських централь та установ. Авторові цієї статті відомо, що Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі готовий заініціювати скликання і скликати таку всеукраїнську конференцію, про яку мова. Але з уваги на те, що дехто з українських політичних середовищ неприхильно ставиться до ДЦ УНР в екзилі, останній буде вітати, якщо таку конференцію скличе Президія СКВУ, як невтральний і загальногромадський всеукраїнський орган в діяспорі.

* * *

П.С. Очевидно, як це вже не раз підкреслювала українська преса, всяка українська протиакція не повинна скеровуватися проти зусиль відшукати справжніх воєнних злочинців, які заслуговують покарання до якої б національности вони не належали. Але ствердження, що хтось був воєнним злочинцем, не можуть основуватися на брехливих чи зфальшованих „документах", що їх спрепаровує КҐБ.

Роман С. Голіят

ВОСЛЕНСЬКИЙ ПРО ПРАВЛЯЧУ КЛІКУ СССР

„Nomenklatura" The Soviet Ruling Class, by Michael Voslensky, Doubleday & Company, Inc., Garden City, N.Y., 455 pages, $19.95.

II

Берія насолоджувався у своїй палаті оргіями, де його охорона приводили застрашених дівчат. У підвалі, Берія особисто катував в'язнів, яких приводили йому для садистичної насолоди. В його палаті знайдено спеціяльні інструменти до тортур, а в підвалі будівлі було ряд малих келій з тяжкими залізними дверима з дірками для підслуховування, в яких громадян країни переможного соціялізму придержував і катував своїми власними руками для особистої насолоди член політбюра. Це все вийшло наверх, як по смерти Сталіна, його зліквідували приятелі по партії. В тому будинку є забарикадовані малі двері, за якими замуровані жахливі секрети, або, як ходили поголоски, що ці двері були входом до тунелю, який провадив до Кремля. (стор. 226)

Як працювало Чека під проводом безстрашного чемпіона революції Фелікса Дзержинського, то там читаємо, що кожний район мав своїх еспертів, які мали вільну руку в садизмі, і так: в Харкові, людям підрізували шкіру на руках, а опісля стягали, як рукавицю. У Воронежі, вони клали свої жертви голими в бочки, з цвяхами досередини й котили їх, прикладаючи їм до чола розпечену до червоного п'ятикутну металеву звізду й коронували священиків вінками з колючого дроту. В Царинці і Камишині, людям відрізували пилами кінцівки тіла. В Полтаві й Кримчузі, саджали на паль. В Катеринославі, людей розпинали, або каменували. В Одесі, старшин пекли живцем й роздирали. В Києві, жертви клали в труни, разом з трупами, що розкладалися й живцем закопували їх, а після півгодини відкопували їх. Автор продовжує, якщо це ділялося на провінціях, то можна собі уявити, що ділялося в Любянці в Москві. (стор. 279)

Чека ҐПУ, НКВД, НКҐБ, МҐБ, МВД, і вкінці КҐБ (комітет Державної охорони) — всі ці назви відносяться до тієї самої аґенції, яку створено в грудні 1917 року, лише місяць після жовтневої революції. Совєтські громадяни звикли до тих періодичних змін, прямо говорять про „органи".

Прийшла зміна в назві й тактиці. Автор двічі згадує про вбивство Бандери, якого автор називає „українським еміґраційним лідером, що його зліквідував аґент КҐБ Сташинський а совєтська пропаґанда приписувала цей атентат західньо-німецькій розвідці". На другому місці автор каже, що Сташинський поповнив два вбійства (1957 і 1959), якого за це відначено. (Чомусь автор не згадує д-ра Ребета, тільки рік 1957 РСҐ.) Сташинський залишив своїх хлібодавців у 1961 році й признався до свого злочину.

Про нову смертну зброю розповів на Заході офіцер КҐБ Хохлов, який в 1953 році мав припоручення від своїх хлібодавців виконати атентат, але він волів бути на волі й повідомити Захід про нові випробувані засоби, як кишенькові інструменти, тихий постріл з отруєю у формі сигарки й інші. Обидва колишні вислужники КҐБ ствердили, що совєтська служба безпеки має спеціяльний департамент для політичних вбійств і викрадання людей за кордоном. Після війни цей відділ називався Спецбюро, опісля змінено на Департамент Ч. 13, відтак Департамент 5 каґебісти називають „Відділ мокрих справ".

Номенклятуристи не бажають мати керівника політбюра й секретаря партії другого Сталіна. Маленков для них був більш небезпечним, як Хрущов, тому більшість пішла за Хрущовим. Шелєпін, керівник КҐБ підготовив переворот проти Хрущова, але, тут знова перемогла група більш льояльна до Брежнєва, який не був для них каґебістським пострахом.

На підставі джерельного матеріялу, автор стверджує що СССР є напівколоніяльною державою. Він ставить питання чи національні республіки є національними державами, або адміністративними колоніями? На підставі історичного реєстру, ціла Центральна Азія і Закавказькі республіки були колоніями. В добі великих відкрить, Росія не мала доступу до теплої води, так, що не могла здобути колоніяльну імперію за морями. Тому, колоніяльна експансія взяла інший напрямок. Основні фази в творенні Російської Імперії були-підбій Сибіру, де місцеве населення було систематично винищене, подібно, як американські індіяни; анексія відсталих держав Центральної Азії; і підбій Кавказу. Створення колоніяльної імперії на Евроазійському материку був чудовим успіхом. Заморські колонії усамостійнилися, тоді, як Совєтський Союз затримав в цілості всі колонії царської Росії. Україна і Білорусь не були колонізовані, але під-

(Закінчення на стор. 6)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО СІЧНЕВІ РОКОВИНИ І ВШАНУВАННЯ ШЕВЧЕНКА В БАФФАЛО

В „Свободі", ч. 51 з 16-го березня 1985 року, поміщено допис д-ра Михайла Лози про свято Соборности і Незалежности. Коли б „Свобода" не була свого роду архівним матеріялом для майбутніх поколінь, то можна було б поминути цей допис мовчанкою, але ми, сучасники, не повинні дезінформувати самих себе, а тим більше ми не сміємо оставляти невірні сліди дослідникам наших неполадок і тому треба дещо вияснити.

Після сякої-такої співпраці з місцевим відділом УККА в громадському комітеті для організування поїздки до Вашінґтону на маніфестацію проти русифікації України, місцевий відділ УАКРади листом з 16-го листопада 1984 року звернувся до баффалівського відділу УККА з пропозицією, щоб УККА скликав всі громадські товариства і організації на нараду з ціллю створення громадського комітету, щоб спільно, цілою громадою, відсвяткувати Січневі роковини.

У відповідь УАКРада дістала загальний обіжник-повідомлення, в якому подано плян святкувань Незалежности і Соборности і пропонувалося взяти участь. Цікаво, що ще обіжника організації не одержали як в українському радіопередаванні поспішно було подано, що УККА заплянував свято Незалежности і Соборности. Мовляв, вже пізно і нема про що говорити. Одначе, відділ УАКРади, маючи на думці загальне добро, ще раз звернувся листовно до УККА з пропозицією створити громадський комітет і тим самим дати змогу всім українцям Баффало звеличати своєю участю наше велике свято. УАКРада підкреслювала, що на сьогоднішній день жадна українська організація Баффало не є всилі сама гідно й достойно відсвяткувати свято Соборности — не соборно і чи розумно буде іти до представників влади кожному з нас окремо? Підкреслено було теж, що в минулому, до XIII Конгресу, коли УККА був як не практично, то теоретично репрезентантом громади, то й тоді УККА скликав всі організації на спільне засідання (дійсних членів УККА і не-членів) для обговорення пляну святкувань. І вкінці Відділ УАКРади попередив УККА, що коли УККА не анулює своєї однобічної постанови, то УАКРада участи у святкуваннях не візьме. УККА свого рішення не відкликав і в наслідок цього УККА, а в практиці Визвольний Фронт, святкував сам, бо решта організацій участи в святкуваннях не взяла.

І що ж вийшло? На академію-концерт баффалівська громада не пішла, а прихильників Визвольного Фронту ще багато бракувало, щоб дотягнути до сотні учасників.

Можливо, що цей протест мовчазної більшости громади і спонукав УККА прислати своїх представників на засідання організацій, тим разом скликане відділом УАКРади, для створення громадського комітету на влаштування концерту Т. Шевченкові.

По довшій надумі (прийшлося засідання перервати і продовжувати через два дні) УККА ввійшов до комітету і успіх в концерті був вище всіх сподівань членів комітету. До повищих тверджень прикладаю копії листів.

Леонід Царик
Баффало, Н.Й.

ПРИГАДКА НА ЧАСІ

Рік 1988 — Тисячоліття Хрищення України - зближається. Українська громада плянує в різних формах відсвяткувати цю велику і важну подію. Наше завдання і стремління подати світові до відома про це надзвичайне ювілейне відзначення,

У липні 1966 року поштова служба ЗСА видала поштову марку для відзначення тисячоліття хрищення Польщі. На п'ятьцентовому значку зображено білого орла з короною на червоному тлі. також показано хрест, дату 966-1966 та слова „Тисячоліття Польщі".

Я написав листа до президента Роналда Реґена в справі видання поштової марки для відсвяткування Тисячоліття Хрищення України. Одержав відповідь, що вони візьмуть мою пропозицію під розгляд.

При зорганізованому об'єднанні сил ми можемо добитись позитивного успіху. Американський Уряд пішов на руку полякам, повинен те саме зробити для нас — українців. Це був би доказ справедливого трактування всіх народів, сини і дочки яких зробили належний вклад в розвиток цієї країни.

Петро Матіяшек
Патерсон, Н.Дж.

ПРОХАННЯ ДО ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ

У „Свободі" ч. 45 з 8-го березня 1985 року, стор. 2., проф. д-р Омелян Пріцак у своїй статті „Чому корпус досекулярної творчости?", вихваливши мовну політику" двох чужих народів, які до нас неприхильно ставляться й очорнюють нас при різних нагодах, пише дослівно так: „Нова українська мова, яка почалася із жартівливої перерібки на народну мову Верґілієвої Енеїди, свідомо обірвала свій зв'язок із мовою і творчістю попередніх століть і протягом уже майже двох століть не може здобути собі авторитету і навіть велика частина українців (навіть у сьогочасній Галичині) воліє, щоб їхні діти вживали престижевої російської мови".

Я дуже прошу, щоби хтось зі знавців-україністів вияснив нам цю справу, й це, що в такому разі значать слова нашого генія Тараса Шевченка звернені до Івана Котляревського: „Будеш, батьку панувати, поки живуть люде, поки сонце з неба сяє, Тебе не забудуть!" (Вірш „На вічну пам'ять Котляревському").

Л. Цегельська
Рочестер, Н.Й.

Проф. д-р М. Біда

ЗГАДКА ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕКОНОМІЧНУ ВИСОКУ ШКОЛУ

II.

Таких і подібних листів, як наведений повище уривок із листа проф. д-ра О. Марітчака в мене багато більше, а це яскраво свідчить про те, що висока школа з українською викладовою мовою була конче потрібна. Для вияснення мушу відмітити, що я не провадив високошкільних курсів з рамени УЕВШ, але я провадив такі курси з рамени польського університету в Лондоні, Англія, де пізніше з тих курсів постала Філія Польського Університету (ПУНО) в Чикаґо, де я був директором і професором цього університету. Тут ще треба зазначити що висока школа з українською викладовою мовою могла провадити свою дидактичну діяльність на терені Америки й хоч я старався зорганізувати так високу школу в Чикаґо, то із-за браку викладачів неможливо було щось зробити. Зате я зорганізував польський університет, де багато польської молоді одержало академічні дипломи, почавши від бакалаврів, маґістерських дипломів, докторатів і кінчаючи габілітацією. Я подавав оголошення до українських газет про те, що є можливість закінчити високі студії, але ніхто з усіх тих, які одержали дипломи економістів на УЕВШ не зголосилися — десь пропали серед американського суспільства, забувши про те, що вони вчилися в УЕВШ. Також тут в Америці можна було зорганізувати високошкільні курси заочного навчання, де було багато охочих, що хотіли студіювати кореспонденційним шляхом, але не було відповідних викладачів, які могли би присвятитися дидактичній праці та саме головне зайнятися приготуванням відповідних підручників для заочного навчання. Така була дійсність і на це не було жадної ради, не зважаючи на те, що багато молоді і старших осіб мали бажання студіювати у високій школі з українською викладовою мовою.

Як у 1945-50 роках в студентів УЕВШ була велика охота, енерґія та ініціятива студіювати, так, приїхавши до Америки, в студентів УЕВШ ця охота й енерґія пропали, а кожний кинувся у вир американського життя заробляти доляри, бо ж до цього особливо змушували обставини, родина. При цьому кожний вивчав англійську мову, щоб легше було отримати кращу працю, а тому й про науку взагалі ніхто навіть не думав. Подібна справа, була з викладачами УЕВШ, яких така сама доля стрінула, всі вони опинилися у незавидній ситуації. Хоч були деякі, що в найгіршому життєвому положенні та невідрадних умовах не піддавалися зневірі та душевному заламанні, а по можливості все зносили терпеливо. Як приклад можна тут навести професора М. Величківського, який важко працюючи на прожиток, щей працював науково, а крім цього видавав науково-популярний журнал „Український Господарник", на котрий він видавав важко зароблений гріш, хоч це йому легко не приходилось. Але він вів себе як повинен був себе вести в такій важкій ситуації український учений. Він давав нам усім приклад та дороговказ, що в найгіршому положенні якщо, є добра воля й охота, то можна працювати науково й тим збагачувати українську науку в діяспорі. Покійний проф. М. Величківський дуже болів над тим, що хоча така велика кількість студентів УЕВШ отримали дипломи економіста, не бравши до уваги тих, що отримали диплом інженера й доктора економічних наук, але, приїхавши до Америки чи Канади вони відсунулися від української економічної науки й десь пропали серед чужих і, навіть не зацікавились в передплаті науково-популярного журналу, що його видавав власним коштом проф. М. Величківський. Така була дійсність, але що ж можна було на це порадити? Проф. Величківський був одним із тих, що навіть на чужині працював науково, як личить справжньому працівникові української науки. Тож за цю велику посвяту для української вільної науки пам'ять про проф. М. Величківського залишиться надовго серед усіх тих, хто доцінює й дорожить нашою вільною українською наукою в діяспорі.

З огляду на те, що раніше я студіював у польських високих школах, а навіть пробував своїх сил у ділянці дидактики при університетській катедрі, то тим більше можу висловлюватись і стверджувати факти про рівень навчання в УЕВШ, яка була на дуже високому рівні, не залишаючись позаду, а інколи перевищуючи рівень навчання деяких високих шкіл европейського континенту. Зрештою, коли хтось із студентів не був здібний до науки, але ходив до високої школи лише на те, щоб одержати академічний диплом і тим хвалитися перед іншими, то, очевидно, ніяка висока школа за таких студентів не відповідає. Кожна висока школа старається, щоб її студенти добре вчились і, щоб з тієї школи винесли добрі кінцеві результати та щоб дане суспільство мало з них певні користі.

Тут ще приходиться зазначити, що д-р інж. Максим Бойко зробив велике й похвальне діло, започаткуванням видання збірника про УЕВШ п.з. „За обріями рідної землі" (Збірник на згадку існування УЕВШ, 1945-1951), Блумінґтон, Індіяна, 1982, а також — „Рідномовна висока школа на чужині", Блумінгтон, Індіяна, 1983. За це належиться велике признання д-рові Бойкові.

Було б добре, щоб серед усіх колишніх студентів, абсольвентів і викладачів УЕВШ, які ще залишилися в живих, постала ідея товариського з'їзду, де можна б обговорити багато справ, що відносилися до колишнього УЕВШ, а також щоб згадати усіх тих, що були пов'язані з УЕВШ, але вже під сучасну пору їх немає у живих.

Думаю, що нас не повинна ділити ідеологічна, партійна чи релігійна приналежність, ми діти однієї матері — України. Всіх нас стрінула така сама доля. Всі ми втратили свою батьківщину — Україну. Всіх нас доля загнала далеко за синій океан, де ми знайшли благословенну країну, яка пригорнула нас, як своїх рідних дітей, і дала нам усі можливості розвивати й удосконалювати наші

(Закінчення на стор. 5)

Згадаймо у другу річницю

Часом буває, що наші життєві дороги несподівано перехрещуються з дорогами наших приятелів.

Для вшанування пам'яті проф. д-ра Миколи Андрія Доберчака, народженого 19-го грудня 1908 року, пишу про тих кілька наших зустрічів.

Небагато вже залишилося людей з того часу, що могли б щось написати. Час проминув, а все йде в забуття.

Було це одного літа (коло 1923 року). Я перебував у свого діда о. М. Бабяка у Яворові біля Косова на Гуцульщині.

Сонце вже ховалося поза горою, як коло містка на дорозі затрималася горстка молодих хлопців в пластових одностроях. Один з них відлучився від гурту та, спинаючися під горб, ішов до приходського дому. Ввійшов до кухні, привітався словом Божим та просив о нічліг для 12 пластунів, найрадше на сіні у стодолі. Приходство в Яворові було все раде гостям та ще більше таким як українські пластуни. Готовили вечерю, на котру запрошено пластунів.

На гірському приходстві не було „стейків", але була варена бараболя, кулеша, масло, бриндза, квасне молоко та смажені яйці.

За вечерею дідо розпитував пластунів про їх назвиська. Виявилося, що деяких їх батьків дідо знав по назвиську, а двох знав особисто.

Я найбільше говорив зі своїм сусідом за столом. Це був пристійний, худорлявий, стрункий молодець — той, що просив о нічліг. Був дещо старший від мене. Народжений і вихований на Поділлі, був на першій мандрівці в Карпатах.

Я був тоді у 4-ій гімназійній клясі у Коломиї, належав також до Пласту. Та щоб так іти в мандрівку, мати однострій, та ще до того такий капелюх, ніж і палицю, про те я навіть у сні не мріяв.

До мого сусіда зверталися його товариші „Люляшку". Він мені пояснив, що це таке його пластове псевдо. Він був зачарований горами, полонинами та гостинністю гуцулів. Оповідав мені, що вони приїхали до Ворохти потягом. Звідти пішли на пасмо Чорногори. Були на Говерлі, Туркулі, Піп Івані. Зійшли до Шибеного і там ночували. Вранці хотіли викупатися у річці Шибене. Повскакували у воду, та ще скоріше повискакували на берег. Вода була така студена, як лід. Вони звикли до подільських рік, та тут на Піп Івані лежить вічний сніг, топиться та спливає до Шибенки.

Оповідав Люляшко, що у Ворохті проходили коло однієї ґражди. Їх зустрів ґазда, що супроводив їх якимсь злючим неривітним поглядом з похмурим обличчям. Як вони його вже минули, то їх наздігнав хлопець та просив, щоб вони повернулися до ґражди. Хоча нерадо, але повернулися. Зустрів їх той самий ґазда словами: „Гадавсми, що то ляхи, тих то по наших горах багато волочитси — щезли б, та як почувсми мову, то так урадувавсмиси, що ви наші".

„Заходіть, прошу. Гей, стара, подавай, що похарчувати, бо вони змучені".

Гостила їх ґаздиня, а ґазда висадив хлопця на грушку, щоб грушок натряс на дорогу.

Так мені подобалися, говорив Люляшко, ті наші гори, полонини та привітні гуцули, що хотів би я колись тут мешкати і працювати.

Вранці пішли пластуни в дорогу до Косова. Та не мали щастя, бо дощ лляв, як з відра.

В 1929 році записався я на студії в Львівську Політехніку на лісовий відділ. Загальні предмети (два перші роки) ми мали спільні виклади з агрономами. Українців відсотково було мало на Політехніці (поляки не приймали). Ми всі належали до студентського товариства „Основа" і звідти ми всі зналися. Там саме я запізнався ближче з Миколою Андрієм Доберчаком. Він студіював агрономію. В розмові ми один одного пізнали.

Перед шістьома роками у нашому домі в Яворові з пластунами був Люляшко. Не хто інший, а був це Микола.

Поміж нами зав'язалися товариські відносини. Я бачив, що Миколу люблять товариші та шанують. Студіював одним роком вище від мене. Був дуже працьовитий та серйозний. Він був пластуном в житті, а не тільки з приналежности.

Склалося так, що в тому самому часі я і він здавали іспит з хемії органічної у того самого професора. Проф. Сухарда був дуже вимагаючим, гострим, але справедливим. У нього здати іспит, то треба було знати весь матеріял — це не була льотерія.

Професор мав звичку починати іспит у сьомій вранці в залі будинку хемічної ляборaторії на Політехніці. Тому що цей самий предмет здавали і хеміки, а іспити були публічні, то приходило дуже багато студентів, щоб прислухуватися. Сідали в амфітеатральній досить притемненій залі. Професор сідав у першій лавці, а студент з крейдою у руці стояв перед таблицею. Студент і таблиця були освічені рефлектором. Пригадую собі як нині, як відповідав Микола Люляшко. Таблиця покривалася шестигранниками і паличками хемічних сполук, а професор бачив знання студента, казав йому „досить" і задавав інше питання. При кінці попросив у Миколи „індекс". Вписав ноту, вручив індекс, стиснув руку і сказав: „Дякую за такі добрі відповіді".

Микола був дуже здібним, працьовитим, я бачив, що хемія була його улюбленим предметом.

На третій рік студій Микола перенісся до Дублян. Там була філія Львівської Політехніки, де агрономи доповнювали свої фахове знання. Студії закінчив дипломом інженера в 1935 році.

Приємно зустріти щасливу людину. Таким був Микола, коли оповідав мені, що дістав працю в централі „Сільський Господар", де під проводом д-ра інж. Євгена Храпливого буде працювати, для добра нашого села. Він був ентузіястом.

Невдовзі я довідався, що Микола пізнав там та оженився з гарною урядничкою „Сільського Господаря" панною Мартою, з відомої священичої родини о. кан. Івана і Марії Клюфасів.

Прийшла осінь 1939 року, війна. Наші дороги розійшлися. Яка була життєва дорога Миколи, не знаю. Моя була дуже кам'яниста, вибоїста та вкінці привела на рідну землю.

В 1942 році я був в серці Карпат в Явірнику — надлісничим. Всі за большевиків удержавлені полонини приділено було до адміністрації надлісництва. Господарською ділянкою мала займатися Рільнича Палата у Львові, а збиранням молочних продуктів „Маслосоюз".

Одного дня приїхали до надлісництва два пани. Одним з них був Микола. Згодом з „Маслосоюзу" приїхав п. Матковський.

Микола оповів мені, що тепер він є лектором на ветеринарному відділі у Львові, співпрацює з д-ром Є. Храпливим у Рільничій Палаті та є дорадником у маєтках Львівської Духовної Академії, ректором якої був о. д-р Йосиф Сліпий, наш Патріярх.

Микола виявився добрим організатором. Тому що молочарню надлісництва забрали німці, він винаймив сусідній дім і перемінив його на маслосоюзовий збірний пункт. У Жабю (теперішня Верховина) відкрив школу і провадив навчання для депутатів та ватагів з годівлі корів та овець, кошарування, перерібки молока, господарювання полонини, гігієни й інше. Та найважливіше те, що провадив працю освідомлюючу, культурну, і це йому давало задоволення, що може працювати для свого народу.

Його полюбили гуцули і питали мене наступного року: „Коли приїде той пан зі Львова?" Він був знавцем полонинського господарювання. Об'їздив всі полонини, давав поради і вказівки та допомагав людям, наскільки був спроможним.

Та прийшла весна 1944 року, фронт котився на захід, і наші дороги розійшлися.

Було це 1961 року в Ню Йорку. Одного дня моя жінка повернулася вранці з церкви та каже: „Нині в церкві було двоє людей з двома дітьми. Цікава я була б знати, хто ті люди, бо то не тутешні. Може, звідкілясь приїхали, може з-за океану.

Найближчої неділі показала мені в церкві ту родину. Я відразу пізнав М. Доберчака, бо мало змінився.

По виході з церкви ми зустрілися. Наші дороги знову перехрестилися та вже на американській землі.

Микола оповів мені, що доля кинула їх до Польщі. Тут він у Варшаві в 1951 році зробив докторат та працював на Ягайлонському університеті. Був директором Дослідного Інституту, після того був директором інституту текстильних виробів, а згодом професором Інституту текстильних виробів при Високій Політехнічній Школі.

Я бачив, що Микола на протязі всього свого життя посвячувався науці і праці і все тримався християнської заповіди та пластових засад — „Чини добре ближньому".

В Америці Микола працював в Стейтовому університеті у Вермонті, як надзвичайний професор, а потім звичайним професором. Тримався засади, щоб допомагати іншим. Та про це могли дещо розповісти його студенти.

Був членом НТШ і містив свої праці у „Записках Наукового Товариства ім. Т. Шевченка". Вже перед війною містив свої праці з ділянки тваринництва у фахових виданнях „Сільського Господаря". У Польщі видавав посібники з ділянки розсліджування та перерібки тваринних волокон. Висліди своїх праць містив теж д-р Доберчак у різних наукових журналах. Був членом Товариства Американських Професорів Університетів. Залишив уже закінчену свою працю „Генетичний Словник — Довідник", виданням якого займається родина.

Ми кілька разів зустрічалися в Америці в часі вакацій у Гантері.

Микола защіпив засади християнських правд у своїй родині. Виховав доню Тетяну та сина Всеволода, які закінчили медицину.

По емеритурі Доберчаки замешкали в сільському домі серед лісу, в Кетскільських горах, де сарни підходили до вікон. Напевно, Миколі в той час в уяві ввижалися карпатські ліси й полонини.

Одного дня, повернувшись додому, глянув я на третю сторінку „Свободи". Невблаганна смерть забрала проф. д-ра Доберчака 18-го лютого 1983 року. Життєвий шлях дорогого Миколи скінчився, а праведна його душа пішла до свого Творця по вічну нагороду за добре проведений життєвий шлях.

Ми пішли попрощати Миколу. Священик правив Панахиду. Покійний заснув з виразом спокою, рівноваги та доброти, притаманних йому прикмет за життя. Він залишив у жалобі родину, бо стратила дбайливого господаря, доброго чоловіка і батька. Заповнили залю чисельні приятелі, що прийшли розпрощатися. Багато з них не могли прийти, бо вони розсіяні по цілому світі. Хто живе в християнській любові і робить іншим добро, той не має ворогів, — а Микола так жив.

Громада стратила прикладного християнина, працьовитого науковця та вірного сина України.

Інж. Роман Яримович

Підсумки праці Відділів СУА в Окрузі Ню Йорк

Щороку в різдвянім часі Округа СУА в Ню Йорку влаштовує „Веселий Вечір". Кожний Відділ причиняється в якийсь спосіб до успішности вечора. Імпрезова референтка підготовляє програму, а господарська дбає про добрий настрій по смачній перекусці. Звичайно членки Відділів беруть участь у програмі, відчитуючи гуморески, вірші різних авторів, як теж і власного пера. Пригадуються анекдоти з особистого життя або прочитані чи почуті. До того ще коляди та пісні, і час проходить весело, безжурно. Такі імпрези притягають щораз більше членок, що хочуть провести кілька годин в приємній атмосфері та в товаристві співсоюзянок і кількох відважніших чоловіків.

У травні відбулася XX Конвенція СУА в Ґренд-Гаят готелі в Ню Йорку. Конвенція пройшла успішно завдяки добрій підготовчій праці комітету, що складався з членок СУА нюйоркської Округи. Головою була Олександра Кіршак.

У серпні відбувся теж успішно „День Союзянки" на Союзівці. Про ці імпрези були обширні дописи та репортажі у пресі.

З огляду на велику підготовчу працю до XX Конвенції, окружний з'їзд треба було відкласти на пізніше, на грудень. Після формальностей, зв'язаних з ходом з'їзду, вибрано президію: голова — Леся Ґой, секретарка — Марія Ржепецька, відпоручницею Головної Управи СУА була голова Іванна Рожанковська. Після звітувань управи та контрольної комісії делегатки висловлювали в дискусії запити, на які діставали вичерпні відповіді та пояснення. Управа вив'язалася зі своїх завдань та обов'язків по своїй спромозі, стараючися задовільнити сподівання членства по Відділах.

Представлено нову редакторку журналу „Наше Життя" Ольгу Лісківську.

Голова СУА Іванна Рожанковська привітала Окружну управу та делегаток і зазначила, що окружний з'їзд — це мала конвенція, на якій заторкуються всі проблеми організації, подякувала за поміч в організації та успішнім переведенні XX конвенції, за гостинність під час засідань головної управи і хоч такі прийняття досить обтяжують Округу, але цього не дасться інакше улаштувати. При цьому висловила задоволення з пробленої праці та подала кілька думок для більшого використання домівки і урізноманітнення праці веденням корисних курсів, як куховарства, плетення, фотографії, української мови, виховних семінарів тощо.

Зі статистики, що її голова виготовила, Округа Ню Йорк належить до кращих Округ, однак, як вона підкреслила, ще є місце на кращі успіхи, головно в придбанні членства, підтримці українського музею, жертвенності на фонди, що забезпечують успішну діяльність організації та видання журналу „Наше Життя".

СУА веде кампанію за придбання нового будинку на музей, бо цей вже замалий. Музей видав цеглини, які треба розпродувати. 67-ий Відділ у Філядельфії допомагає музеєві тим, що зібрав уже багато тисяч долярів на ту ціль. Треба більшої жертвенности на фонд ім. Олени Лотоцької, щоб з відсотків фонду можна було оплачувати участь СУА в різних міжнародних конвенціях, конгресах і конференціях, де ми мали б можливість через наших делегаток представляти проблеми українського народу. Вкінці голова побажала дальшої успішної праці, щоб наша Округа стала взірцем для інших. Присутні нагородили голову щедрими оплесками.

Перед полуденком представлено з'їздови голів та делегаток Відділів Округи.

Після полуденка, що його приготовили членки господарської референтури, Люба Волинець, музейно-мистецька референтка головної управи, виголосила доповідь „Історія українського жіночого руху", ілюстровану прозірками. Присутні з увагою слідкували за цікавою розповіддю та виявили рясними оплесками своє задоволення. Голови з'ясували свої проблеми в терені, підкреслюючи мале заінтересування молодої ґенерації жінок охотою вступити в ряди СУА. Відділи тратять членство через вік, а придбання нового членства виявляється досить трудним.

Після ствердження правосильности з'їзду та вірности протоколу з попереднього з'їзду, контрольна комісія подала пропозицію прийняти звіти і тим самим дати абсолюторію уступаючій управі, що і сталося через аклямацію.

Тому що не було інших пропозицій ані листи, з'їзд одноголосно вибрав управу подану номінаційною комісією, в такому складі: голова — Лідія Магун, заступниці — Надія Савчук і Анастазія Бродин, секретарки: протоколярна — Ольга Женецька, кореспонденційна — Евгенія Івашків, касирка — Донна Чехович-Калинич. Референтки: організаційна — Олександра Крумшин, культурно-освітня — Оксана Ленець, виховна — Ярослава Трембіцька, пресова — Люба Артимишин, суспільна опіка — Лідія Черник, зв'язків — Софія Котик, імпрезова — Михайлина Баран, мистецька і музейна — Олімпія Роговська і господарська — Катерина Папуґа. Контрольна комісія: Емілія Ройовська — голова і Евгенія Рубчак, Уляна Ганущак, Віра Шпонтак і Розалія Полчій — членки. Адміністраторка домівки — Віра Шуль, касирка домівки — Дарія Камінська. Хорунжі: Степанія Савка і Наталія Валько.

Ухвалено висоту вкладки та прелімінар бюджету на наступну каденцію. Прийнято проєкт постанов з'їзду, що став підставою планування праці.

Тому що український музей є під опікою СУА, не значить, що тільки членки мають йому помагати. Закликаємо всіх, хто має трохи вільного часу, зголоситися на кількагодинні чергування до канцелярії музею по інформації.

Округа закупила прозірки з поясненнями про жіночий рух та українське весілля і їх можна за оплатою випозичити. Заплановано на 22-го грудня пополудні засвічення Ялинки.

Голова Лідія Маґун подякувала всім за довір'я до неї та цілої управи, за численну участь, а господиням за знаменитий полуденок.

Молитвою закінчено окружний з'їзд.

Засвічення Ялинки — це імпреза, що в ній беруть участь всі Відділи Округи і вона притягає щороку більше учасниць. Голова Округи Лідія Магун привітала присутніх членок та нагадала, яка є ціль засвічення Ялинки. В Америці святкування Різдва присвячене обдаруванням родини і приятелів. Цей звичай став радше комерційним, а не обрядовим. Ми стараємося прищепити нашим дітям і внукам дійсне значення Христового Різдва з його традиціями та пояснити символіку звичаїв, а головне — християнське значення цього свята. Ми стараємося засвіченням Ялинки символічно злучитися з нашими посестрами в Україні та в концтаборах, де вони не мають змоги святкувати, колядувати та продовжувати нашу традицію.

Після такого вступу на даний знак засвітилася ялинка на балконі будинку. На застеленому столі горіли свічки і красувався колач. Евгенія Рубчак прочитала нарис Людмили Коваленко „Дванадцята страва" та вірш Евгена Криманюка „Три празники". Теодора Бриттан прочитала різдвяний спомин з табору в Потьма з 1941 року Віри Данець „Цілушка хліба". Наталія Мітрінґа прочитала вірш власного пера „Вертеп в Україні". Присутні з увагою вислухали кілька споминів і колядами закінчили програму. При солодкім і каві продовжувався святочний настрій і всі ще довго колядували, поки розійшлися домів.

1984 рік був дуже успішним і окружна управа має надію при співпраці Відділів, що й в наступній каденції вдасться перевести задуми та задовільнити потреби Відділів.

Люба Артимишин

У пам'ять Петра Петрика

Увечорі 3-го грудня 1984 року у лікарні Св. Хреста у Силвер Спрінґ, Мд., на передмісті Вашінґтону, увійшов у вічність на 98-му році життя сл. п. Петро Петрик, полковник Армії УНР і видатний громадський діяч.

Якщо є ласкава смерть, то це була вона, засвідчена завмерлим усміхом на обличчі людини, яка відходила навіки. Може, була вона такою, бо прийшла тихо, спокійно і безболізно у прощальній присутності його найближчих — дочки з мужем і двома внучками, і певне тому, що дозволила з Божого наказу прожити довге цінне життя, сповнене активної любови й вірности для родини й батьківщини.

Полк. Петро Петрик покинув велику родину в Україні і в різних краях української діяспори. Покинув теж у смутку й почутті незаступимої втрати велику українську громаду, серед якої й для якої прожив майже століття. Громада, яка живе не пусткою будня, але активним включенням в історичний процес свого народу, яка вірить у своє призначення в майбутності, мусить черпати свої ідейні сили з історичних джерел, у яких вони родились і де починало сповнятись призначення. Така громада знає ціну живих свідків, учасників і співтворців цих джерельних історичних процесів. Для старших вони служать пригадкою, для молодших — наукою, для усіх — інспірацією і оживленням. Сл. п. П. Петрик був для громади вашінґтонської округи таким живим свідком, пригадкою і наукою. І хоч в останніх роках, ослаблений фізично своїм довголіттям, не діяв активно в громаді і тільки з вояцькою дисципліною, поки стало сил, сповняв свій релігійний обов'язок у парафії Св. Тройці в Вашінґтоні, але до кінця був інспірацією, оживленням і предметом великої пошани в громаді.

Сл. п. П. Петрик походив, як каже родинна хроніка, з роду козацького гетьмана Петрика, який вславився був своїми подвигами на переломі XVII і XVIII сторіч і козаки якого допомагали королеві Собеському під Віднем 1683 року. За це подістали вони від короля шляхетські привілеї і земельні власності біля Жовкви в Галичині. Так ось в тій околиці, в селі Мервичі, були землевласниками батьки Петра Петрика і там народився він 12-го липня 1886 року. Закінчив там народну школу і пізніше навчався в Академічній гімназії у Львові.

Вже тоді, кільканадцятьлітнім хлопцем, його буйний патріотичний порив запровадив його перед обличчя (політичного) судді: вмішався в недозволену вуличну демонстрацію львівських українських активістів проти якоїсь російсько-царської заборони української культурної імпрези в Києві. Грозила йому кара і можливе виключення з усіх шкіл тодішньої Австро-Угорщини. Вийшов зі суду вільним, але, як сам казав, не тому що був невинен, а завдяки зручній обороні адвоката.

Був це початок численних його політичних акцій і конфліктів протягом пізнішого його життя. Студіював право у Львівському університеті, але право не стало його професією. Прийшла Перша світова війна і Петро пішов у військо в ранзі кадета якийсь час був інтернований.

Але його військова кар'єра зв'язана з відродженою українською збройною силою. Вона почалась приділенням його до української частини, командиром якої був сотник Микола Самойлович. Далі був він сотником УГА, організатором і командиром 5-ої Сокальської бригади, штабовим старшиною І-го Галицького корпусу, згодом протягом 1920 року — начальником оперативного штабу І-ої Кулеметної Бриґади УНР. Виконував в тому часі також завдання, які мали політично-дипломатичний характер. Був він призначений зв'язковим старшиною Армії УНР з німецьким діючим Штабом ген. фон Ґренера, а пізніше членом спільної військової делеґації УГА і УНР до головного штабу червоної армії в справі перемир'я, коли йшлося про рятування здесяткованих тифом бойових частин хворих і реконвалесцентів.

Бойова фаза Визвольних Змагань закінчилася трагічною невдачею і нове життя стояло перед його учасниками. Петро повернувся, долею прибитий, до Львова в 1921 році. Заміняв однострій за цивільне убрання, але не покинув змагань у іншій формі. Галичина була під польською займанщиною і нова адміністрація усією силою, збройною, політичною, обмежувала кожний прояв українського громадського життя. Але поборена наша збройна сила, розкинена ще по таборах і вже частинно заанґажована в цивільному секторі життя під Польщею, не признавала нового режиму і закінчення збройної розправи. Старшини колишньої УГА, Січових Стрільців й інших формацій українських збройних сил зорганізували в 1920 році таємну, підпільну революційну Українську Військову Організацію (УВО). П. Петрик став її членом, а згодом і командантом львівської округи. Бойові і політичні акції УВО приносили переслідування, арешти, засуди. Сотн. П. Петрик був кілька разів заарештований і обвинувачений.

Востаннє після шестимісячного побуту у львівській тюрмі „Бриґідки", безуспішного слідства проти нього і 10-денної голодівки вийшов на волю і перейшов у цивільну ділянку життя української Галичини під Польщею. Знав, що освіта — теж зброя, то їй він посвятився. Став до праці в матірнім товаристві „Просвіта" у Львові, як інспектор і начальник організаційного відділу. Рівночасно був головою Львівського Відділу Т-ва „Просвіта" ім. Тараса Шевченка. Працював для „Просвіти" аж до Другої світової війни 1939 року. Був співпрацівником журналу „Письмо з Просвіти" і „Життя і Знання" і автором книжечки-реферату „60-ліття 'Просвіти' у Львові" (Львів, 1928). Але особисто був найбільше гордий з того, — і згадував це до останніх років життя, — що був досмертним хорунжим „Просвіти" і що прапор цієї заслуженої організації, посвячений Слугою Божим Андреєм Шептицьким, був з довір'ям відданий під його опіку.

Ще можна тільки вичислити — для повноти образу його громадянської служби на рідних землях, — що був він також членом старшин „Сокола Батька" і „Сокола" у Городецькій дільниці Львова, членом ради Кредитового Банку, Дирекції „Народної Торгівлі", Дирекції „Пенсійного Інституту" і це ще не виповнює його громадського заанґажування. Воно проявлялося усюди, де було потрібно у важких часах під польською займанщиною.

Сл. п. П. Петрик був одружений з сл. п. Любою Гузар. Разом з донечкою Іреною пережили вони нове воєнне лихоліття, совєтський наїзд з його небезпеками, мандрівку в світ, потім табір переміщених осіб у Міттенвальді, а далі — поселення в Америці, спочатку в Баффало, а потім у вашінґтонській метрополітальній окрузі — останньо в Сілвер Спрінґ, Мд. Жив тут з дружиною, поки не відійшла у вічність, з дочкою, вже замужньою за Миколою Ставничим, і чотирьома онуками — Ярославом, Петром, Тамарою й Тетяною. Два старші внуки, Ярослав, професійний комерційний пілот з дружиною Мартою, і Петро, адвокат, з дружиною Христиною, подарували йому двох хлопчиків — правнуків Юрчика і Стефка.

В нових обставинах була родина змістом і щастям його життя; але суспільна свідомість і дисципліна вели його й надалі в громадську активність. Був тут членом комбатантських організацій, Об'єднання Українців Вашінґтону, Товариства за Патріярхат. Наказом Війська УНР в екзилі ч. 121 від 10-го січня 1983 року Петро Петрик був підвищений в старшинському стані до ранґи підполковника.

Серед люблячої родини і повної приязні громади дожив полк. Петро Петрик поважного віку — без двох літ століття.

Поховали його в четвер, 6-го грудня 1984 року на Українському Національному Цвинтарі в Вашінґтоні. Його друзі — комбатанти вашінґтонського відділу ОБВУ-А під проводом голови Остапа Зинюка віддали йому традиційну військову почесть. Між ними були й два співучасники покійного з часів Визвольних Змагань — чет. УСС о. крилошанин Степан Кіржецький і поручник УСС д-р Остап Котик-Степанович.

До родини у смутку долучилась і вашінґтонська громада у жалю, у вдячності й глибокій пошані.

Ю. Старосольський

Школа Українознавства „Самопоміч" в Ню Йорку вшанувала Івана Франка

31-го березня ц. р. в авдиторії церкви св. Юра школа Товариства „Самопоміч" в Ню Йорку силами всіх своїх учнів вшанувала нашого Великого Каменяра Івана Франка. Директор школи Павло Дорожинський, вітаючи численно зібраних гостей і батьків учнів, сказав, що „ми щороку робимо такі відзначення наших чільних людей: письменників поетів, науковців, мистців й інших заслужених відомих громадян силами учнів. Даємо учням прочитувати твори під проводом учителів і передавати їх зміст". Дорожинський сказав, що це дуже добрий спосіб виховання молодих людей, щоб заохотити їх пізнати нашу літературу.

У програмі брали участь всі учні передшкілля і садочка СУА. Приємно було слухати, як малі деклямували „Лиса Микиту"; Христя Мілроні, Тереса Грицюк, Мотря Чабан, Одарка Кошарнюк (учителька Евгенія Вацик). Учень кляси Олександер Аніноф випрацював і прочитав біографію Івана Франка. Передшкілля, перша і друга кляси продеклямували третю пісню „Лиса Микити"; опікунки кляс — Анна Редько, Леся Ґой і Софійка Зелик.

Учні третьої кляси — учителька Ксеня Драган — збірно продеклямували з „Лиса Микити" — „Гей, хто в лісі не буває". Ярема Бачинський, учень 9-ої кляси, прочитав гарною українською мовою свою працю про твори І. Франка. Учні 4-ої кляси — учителька Дзвінка Брикович — гарно продеклямували вірш Уляни Кравченко „Поклін". „Пофарбований лис" переказав учень 7-ої О. Редько. Роман Бідяк проспівав пісню своєї композиції до слів Івана Франка „Якби я знав чари, щоб спинять хмари". Калина Чолган, учениця 11-ої кляси мило проспівала пісню „О, ти, дівчино, з горіха зерно" сл. І. Франка. Вона музикальна і має дуже гарний голос, з неї вийде добра співачка. Діти 6-ої кляси — учителька Лариса Сонна — продеклямували вірш І. Франка „Ідилія". Ярина Ференцевич, Галя Кузишин, Катруся Леонард — учні Студії Л. Крушельницької, гарно і чистою українською мовою відіграли скетч І. Франка.

На закінчення учні 5-ої, 6-ої і 7-ої кляс проспівали „Не пора, не пора..."

Опікуни старших кляс — Евстахія Гойдиш, Христина Ференцевич, Ольга Кекіш, Олександер Боробець і директор Павло Дорожинський.

На концерті були присутні о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, парох церкви св. Юра, і голова Товариства „Самопоміч" Богдан Ластовецький.

О. Сон.

Документальний фільм про Патріярха Йосифа

Заходами кінематографа Ярослава Кулинича появився цінний документальний фільм з фрагментів життя св. п. Патріярха Йосифа. Прем'єра цього документального фільму відбулась в неділю, 24-го березня ц. р., у школі св. Юра в Ню Йорку. Цінність документального фільму полягає в тому, що на фільмовій стрічці зафіксовано винятково й особливі фрагменти подій життя Блаженнішого Патріярха Йосифа. Фільм посідає неоцінимму вартість, як історичний документ, який залишиться на довгі, довгі роки, який буде незаступимим джерелом у дослідах і аналізі багатогранного життя і творчости Патріярха Йосифа.

Слід зазначити, що Ярослав Кулинич вже і перед тим створював і висвітлював подібні документальні фільми і між ними також про Патріярха Йосифа, але останній фільм під назвою „В'язень Христа ради" є найбільше вдалим документальним фільмом. В ньому добре змістовне схоплення особливих фрагментів з життя Патріярха Йосифа та їх вдале упорядкування. Звичайно, деякі кадри не тільки можна б, але й треба б технічно краще опрацювати, але Я. Кулинич не може собі на це дозволити, бо це вимагає додаткових фінансів. Проте, навіть фільм такий, як він є, має свою цінну історично-пам'яткову вартість.

Кінематограф Я. Кулинич провів велику працю над скомплетуванням цього фільму. Фільм „В'язень Христа ради" є своєрідною компіляцією зафіксованих подій на фільмовій стрічці з особливих моментів життя великого Мужа. Слід мати на увазі, що св. п. Патріярх Йосиф був унікальною особою, світочем не тільки в українському, але вселенському світі. Кадри фільму будуть допомагати побачити і зрозуміти його винятковість і велич.

Над випрацюванням фільму „В'язень Христа ради" співпрацювали: Іван Процик з Мюнхену, сини Я. Кулинича, Зенон і Любомир, мистці Володимир Бачинський і Микола Глодик і фотограф Осип Старостяк. Лібретто до фільму написав інж. Тарас Грицай, а наратором є Юрій Денисенко. Слід підкреслити, що наратор виявився бездоганним. Він робить фільм, його поодинокі кадри повнішими, жвавішими та краще зрозумілими.

В основному у фільмі показані кадри з поїздок Патріярха Йосифа у вільному світі, його ювілейних відзначень-святкувань, а закінчується він кадрами похоронних обрядів. Фільм триває повних дві години. Напочатку показано портрети визначних українських церковних діячів. Очевидно, ці кадри не є безпосередньо фільмовані, але технічними засобами інкорпоровані до фільму, як своєрідний пролог. Такими ж засобами включено фрагменти із місцевости народження Блаженнішого Йосифа, гімназії, Львова й інші фрагменти біографічного значення. Ярослав Кулинич все виводить хронологічно. Фактично фільм починається першою тріюмфальною поїздкою Блаженнішого Отця Йосифа до Канади. Тут показано ці зворушливі моменти. На фільмових кадрах видно несчисленну кількість вірних, які прибули з різних місцевостей Канади й ЗСА, щоб з радістю привітати Подвижника Української Церкви, Блаженнішого Йосифа, який високо держав ім'я українського і в загальному вселенського церковного ієрарха Христової Церкви. Я. Кулинич ішов услід за Блаженнішим Йосифом і схопив усі важливіші фрагменти. Звичайно, що не обійшлося без труднощів, але, незалежно від всього, йому вдалось зібрати багатий і весь найважливіший матеріял.

На фільмових кадрах є зафіксована історичного значення зустріч Блаженнішого Отця Йосифа з Митрополитом Української Православної Церкви Владикою Йоаном Теодоровичем у Бавнд Бруку. Показано Блаженнішого серед українських вірних у різних місцевостях ЗСА і серед української молоді. Також є оригінальні й цікаві фільмові кадри з другої поїздки по ЗСА і Канаді, коли Блаженніший Отець Йосиф повертався з Евхаристійного Конгресу в Австралії. Це справді милі і незабутні моменти. У фільмі немає жадного натяку на третю поїздку до ЗСА, вона була також не менше маркантною. Є зафіксований історичний момент з Архиєрейської Служби Божої, що була відправлена у базиліці св. Петра у Римі при головному престолі на гробі св. ап. Петра у Святому Божому 1975 році, коли вперше було на прохання вірних, священиків і частково деяких владик проголошено Блаженнішого Отця Йосифа Патріярхом Києво-Галицьким та всієї Руси-України Української Католицької Церкви. Є кадри фільму з вручення Блаженнішому Йосифові кардинальського капелюха, з посвячення храму св. Софії у Римі і багато більше побічних моментів з життя і творчости Патріярха Йосифа. Фільм закінчується величавими похоронними обрядами у Римі. Всі ці превеликі моменти зафіксував й утривалив Ярослав Кулинич.

Очевидно, у фільмі „В'язень Христа ради" показано тільки одну сторінку життя і творчости Патріярха Йосифа, святочно тріюмфальну величаву, але є і друга сторінка боротьби і важких змагань Патріярха Йосифа за привернення історичних прав нашої Церкви, за завершення її патріярхатом, якої, зрозуміло, у фільмі немає. На цій іншій сторінці життя і творчости Патріярха Йосифа, ми знаємо, були його віддані подвижники, яких рідко бачимо на фільмових кадрах. Така була дійсність, яку, напевно, належно оцінить майбутній історик.

У показаному фільмі є чимало зворушливих моментів. У фільмі немає повторень, представлені живо і цікаво різні зустрічі з поодинокими людьми і громадами. Кінематографові Ярославові Кулиничеві й усім його співробітникам належить наша вдячність і признання. Фільм повністю заслуговує на матеріяльну і моральну підтримку, щоб Я. Кулинич мав можливість його ще краще опрацювати. Фільм „В'язень Христа ради" варто побачити.

М. Галів

Увага! У ВИДАВНИЦТВІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СВОБОДА Увага!
появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок
Д-ра Луки Луцева
ЛІТЕРАТУРА і ЖИТТЯ
Книжка у твердій темній полотняній обгортці з золотими літерами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне півстоліття (1925—1975 рр.)
Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯНСЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА, ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛЯКА, ОЛЕКСАНДРА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРА і ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.
Належність платна лише в амер. доларах $20.00
Замовляти • порто $1.00
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

В Ню Йорку відбувся концерт, присвячений пам'яті Патріярха Йосифа

Заходами Відділу Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку в суботу, 23-го березня ц.р., в історичній залі Купер Юніон, на високому мистецькому рівні відбувся поминальний концерт у пам'ять великого Мужа Патріярха Йосифа. Концерт як під оглядом самого змісту, так і виконавців був у дусі слів Патріярха Йосифа, який часто підкреслював — „Змагайте до великого". Присвячений його пам'яті концерт був справді не тільки змаганням до великого, але на висоті, на такому мистецькому рівні, які рідко у нас трапляється, гідний нашого невмирущого Патріярха Йосифа, який все життя віддав для Української Церкви й українського народу.

Поминальний концерт започатковано виступом репрезентативного в українській діяспорі мішаного хору „Думка" під диригентурою Семена Комірного і у фортепіяновому супроводі Тетяни Поташко. Хор виконав молитву „Богородице Діво" муз. А. Гнатишина, сольоспів-зазспів сопрано Святослави Жили - Качарай. Слід підкреслити, що виконання хору і солістки було чудове, неперевершене. Це наповнило залю духом молитовної святочности. Потім хор „Думка" виконав пісню „Ой, чого ти почорніло..." до слів Шевченка, музика Л. Ревуцького.

Глибоке, змістово продумане слово про Патріярха Йосифа виголосив відомий патріярхальний діяч д-р Леонид Рудницький професор Ля Саль коледжу і голова філії Українського Католицького Університету у Філядельфії. Промовець у короткому слові звернув особливу увагу на безсмертність людини у духовому значенні та безсмертність людської душі, про що нас вчить Церква. Блаженніший Патріярх Йосиф своїм відданим із посвятою та прикладним життям для Христової Церкви й українського народу заслужив собі царство небесне. Патріярх Йосиф буде жити тут, на землі, серед свого вірного народу у літературі, науковому світі, в українській богословії, серед українського народу, у Помісній Українській Католицькій Церкви. Для нас св. п. Патріярх залишив „Завіщання...", яке ми повинні здійснювати у нашому житті, — підкреслив промовець.

Молода, відома з своїх багатьох індивідуальних концертів піяністка Юліяна Осінчук майстерно виконала твори — канон Л. Ревуцького, баркаролю „Пливе човен, води повен" М. Лисенка, Етюд оп. ч. 10 (похоронний), Етюд оп. ч. 7 В. Косенка, які авдиторія прослухала з особливою насолодою. У виконанні Юліяни виразно помітна вправність та уважна дбайливість у інтерпретації творів.

Молода солістка Оленка Геймур, сопрано, є новою вокалісткою в українському сольовому мистецтві. Вона щойно недавно ступила на шлях вокалістів. О. Геймур виконала у першій частині концерту „Аве Марія" Шуберта, „Пісню" Гнатишина, а в другій — „Царю небесний" І. Соневицького та „Любіть Україну" М. Фоменка. Акомпаньювала їй на фортепіяні Дозя Сеґіда. Співачка має гарну сценічну поставу, милозвучний голос, приємного забарвлення. Її широкий голосовий реґістер свідчить про те, що, працюючи над собою, вона піде вгору у мистецькому світі. Варто б їй звернути увагу на дикцію, і на те, щоб слова виконуваних нею творів доходили до слухачів. Публіка прийняла її виконання з приємністю.

Прекрасним був сольовий виступ скрипаля Адріяна Бриттана, якому чудово акомпаньювала піяністка Юліяна Осінчук. Адріян виконав другу частину скрипкового концерту „Арістта" С. Людкевича, Колисково К. Стеценка і другу українську рапсодію „Думка" М. Лисенка. Це справді було насолодою слухати його виконання. До речі, скрипка, як один з ідеальних струнних інструментів, чутливо передає найменші музичні тонкощі і має великий вплив на слухачів. Слід підкреслити, що Адріян володіє скрипкою бездоганно і переконливо промовляє до слухача, який перебуває в його полоні.

Унікальним був виступ тріо: Андрій Бриттан, скрипка, Юліяна Осінчук, фортепіян, і Нестор Цибрівський, челльо, які майстерно виконали „Анданте Кантабіле, Престо і „Анданте ком мальто еспресіоне" В. Косенка, якого можна вважати за українського Шопена. Публіка з великою насолодою прослухала їх віртуозне виконання. Було тим більше приємно, що виконавцями були наші молоді мистці.

На закінчення концерту знову мішаний хор „Думка" виконав три пісні: „Чи Ти мене, Боже милий" до слів Шевченка, музика А. Гнатишина з чудовим сольовим заспівом баса Ігоря Зам'ятого. Виконання цієї пісні як хором, так і солістом зворушило слухачів. Друга пісня — „Що то за грім" муз. Ф. Колесси, а закінчив хор твором „Кавказ", друга частина, до слів Т. Шевченка, музика С. Людкевича, який прозвучав мелодійно-могутньо.

Слід сказати, що виконання хору було на високому рівні хорового мистецтва. Хор „Думка" своїми концертами показує високу культуру хорового співу, хорового мистецтва, що слід завдячувати теперішньому диригентові Семенові Комірному, як також на меньше і його попередникам. На закінчення слід підкреслити, що в цілому поминальний концерт у пам'ять Патріярха Йосифа був на високому мистецькому рівні. За підібрання й укладення мистецької програми належить окрема подяка нашому молодому талановитому диригентові Адріянові Бриттанові.

Господарі поминального концерту вирішили, щоб вступ на цей концерт для молоді був безкоштовним. Квитки на концерт були передані до молодечих організацій Пласту і СУМА та до школи св. Юра в Ню Йорку. На жаль, зарезервовані для молоді місця світили пусткою. Не було зацікавленої молоді, щоб віддати пошану пам'яті Патріярха Йосифа й послухати своїх ровесників, чи трохи за них старших. Слід було б застановитися над цим явищем. Цікаво, що у цій справі можуть сказати представники і керівники молоді?

М. Галів

Віра Росінська—знавець української вишивки

В музеї Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозваного в Бавнд Бруку на почесному місті знаходяться два альбоми взірців вишивок Східньої та Західньої України.

Під кінець свого трудолюбного життя Віра Миколаївна Росінська постановила виготовити для музею Церкви Пам'ятника альбоми вишивок Східньої та Західньої України.

В той час Віра Миколаївна була вже удосконаленим знавцем мистецтва української вишивки. Перше виготовила вона альбом вишивок Східньої України, який надіслала до музею в Бавнд Бруку у вересні 1966 року. У виготовленні альбому Східньої України допомагали їй жінки: П. Медяник, М. Григорет, С. Павлова, В. Самодін, Е. Санківська, М. Шайда, А. Сербиненко, Д. Мельник, П. Томчик, М. Соловей, О. Ковалевська, В. Моргун, Оксана Соловей та А. Гуменик.

Тяжче було виготовити альбом Західньої України з технікою та стібками які Віра Миколаївна не була обзнайомлена, тож вона спочатку вчилась: студіювала альбоми, запитувалася жінок, аж щойно потім вишивала. При праці над цим альбомом допомагали їй жінки В. Самодін, В. Журавель, Д. Мельник, Оксана Вікул, П. Рихлій, Г. Рябокінь, Л. Журавель, Е. Радченко, О. Зіноватна, Н. Булавицька, П. Стечишин.

Останній взірець із Закарпаття Віра Росінська не докінчила, залишила його зі застромленою в нього голкою, а сама відійшла на заклик Всевишнього. Ці два альбоми Східньої та Західньої України—це монумент української вишивці.

Віра Миколаївна Росінська народилася 28-го лютого 1885 року в селі Драбово, Золотоніського повіту, Полтавської губернії в родині священика о. Миколи Буткова.

Перше навчання Віри започатковане в манастирі в Золотоноші. Під час навчання вона побачила працю монашок, як вони вишивали ризи, мітри та облачення і цим захопилалась. В Золотоноському манастирі Віра навчилася церковного гаптування. Наука в манастирі це була її підготова, щоб вступити до епархіяльної школи в Полтаві. З дипломом учительки повернулася до рідного села і там учителювала.

В 1902 році вийшла заміж за Леоніда Росінського, студента філософії Харківського університету, сина священика сусіднього села Великий Хутір. Після закінчення університету Л. Росінський дістав посаду викладача гімназії у місті Переяслав, куди переїхала ціла родина.

Росінські були свідомою патріотичною родиною, в якій говорилося виключно українською мовою. Із-за великої патріотичної діяльности мужа В. Росінської переводять до Городна, Чернігівської губернії, а початок Першої світової війни застає Росінських у Пирятині.

Після революції Л. Росінський організує Педтехнікум з українською мовою навчання. Віра Миколаївна працює в зразковій школі, де студенти відбували практику. Педагоги Технікуму були свідомі українці; вони влаштовували концерти, свята Шевченка, Лесі Українки та інші, але партійні органи перенесли технікум в селище Мар'їнку в Донбасі, де він почав підупадати, а потім його закрили.

Росінські переїхали в Сталіно, де мужа В. Росінської заарештували та вивезли на Сибір, звідки він ніколи не повернувся. Віра Миколаївна переїхала до Харкова. В Харкові вчила у семирічці, брала участь в Наркомосі в укладанні підручників для початкової школи. Крім вчителювання, вона займалася малюванням та різними художніми роботами. Під час німецької окупації Віра Миколаївна працювала в кустарній артілі, де розмальовувала брошки, які були дуже популярні. Під час війни виїжджає на село, там вишиває хустки для жінок і за це дістає харчі. При кінці війни емігрувала до Гановеру, де влаштовує курси вишивання. Там вона творить її перший альбом зразків української вишивки, який тепер знаходиться в музеї в Вінніпегу. У Гановерському таборі під керівництвом В. Росінської жінки вишили вирізуванням скатерть і серветки, як весільний подарунок для англійської королеви Єлисавети II. Від королеви Єлисавети отримали подяку, а їх працю оцінено як високо художню.

На еміграції в Америці В. Росинська, живучи в Ст. Пол, Міннесота, кожної осени брала участь у стейтовому ярмарку, де виставляла свої вишивки. Цим вона знайомила американців з українським мистецтвом. Вона отримала коло 40 відзначень за свої праці.

Віра Миколаївна Росінська внесла в українське мистецтво величезний незабутній вклад.

23-го березня 1985 року минуло 15 літ з дня її смерти.

Ірина Ненадкевич-Цегельська

Інтересна книжка!
Книгарня СВОБОДИ збагатилася новим перевиданням оповідань з часів переслідування християн за панування Нерона під заг.
„КУДИ ЙДЕШ?"
(переклад з "QUO VADIS?" Генрика Сінкевича)
Книжка розміром 8" x 5½" містить 19 підзаголовків на 148-ох сторінках. М'яка оправа. Добра українська мова і чіткий друк. Перевидано заходом М. ПАНКЕВИЧА у 1982-му році — Вест Айслип - Торонто.
Ціна 6.00 дол за примірник. Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

З культурного життя Міннеаполісу і Ст. Полу

В неділю, 17-го лютого ц. р. в залі церкви св Михаїла у Міннеаполісі відбулася доповідь Оксани Соловей. Вона належить до тих людей, які в наше щоденне життя вносять щось з далекого світу. Вона подорожує по далеких країнах—Китай, Австралія, Нова Зеляндія, численні острови на Тихому океані. Не згадую вже про Канаду чи держави Південної Америки. Недавно вона відвідала Еспанію . Свої подорожі збагачує світлинами (прозірками).

З еспанського світу О. Соловей вибрала столицю Мадрид і Барсельону з численними архітектурними пам'ятками, які є в державних будинках, стародавних церквах, манастирях, середньовічних замках. І нові часи знайшли відбитку в будинництві. Загальновідома Долина полеглих,де є похоронений ген. Франко. Численні пам'ятники—це діло працьовитих рук еспанського народу. Побережжя Середземного моря було здавна заселені різними народами. Лишили сліди свого існування фінікійці, старинний народ, що залишив свою печать на середземноморській культурі. Коли потуга Риму занепала, на чергу прийшли араби. В Еспанії вони залишили тривкі сліди в будівництві. Мило було побачити колюмни римські. Дуже сподобалася величава церква „Божа Мати на млинах", яку збудовано на пам'ятку перемоги над арабами. Походи наполеонських військ розбудили еспанський визвольний рух. Своїх борців, як, наприклад, Марію Піту, шанують еспанці. Вона викрала англійський прапор. Інквізиції і спалювання єретиків у свій час дали Еспанії ім'я строго-католицької держави. Але й до сьогодні еспанці вшановують місця, де за наполеонівських часів розстрілювано еспанських борців за волю. Наша подорожниця бачила два величавих пам'ятники.Один мав напис „Еспанія—Колюмбові", а другий (збудований Мадрідом) „Мадрід—Филипові II-му".

Еспанія—це край пам'ятників. Красивий чудовий край гористий, нарід веселий, багатий фольклором; мають місця, де сходяться „погомоніти", або вийшовши з церкви, розраджують свою душу жвавими танками. Багато пам'ятників відновлено. І приходить на гадку те, скільки наших історичних пам'ятників знищила ворожа рука. Де-не-де в місті видно написи „За мир у світі", „Боремося за справедливість", а навіть напис „Каталонія для каталонців". В одному місті пам'ятник письменникові Міґуел Сервантес де Савадра, а побіч нього безсмертний Дон Кіхот з Манчі і його побратим Санчо Панза.

Вартісним доповненням цікавої доповіді була колекція еспанської порцеляни. На листівках можна було побачити вітражі, мозаїки з місць, яких важко зфотографувати. Пані Соловей відома з того, що її виступи є дбайливо приготовані, що й оцінила численна наша публіка своїми оплесками .

Василь Пакуляк

Шевченківські роковини в Ютиці

Кожного року українська громада в Ютиці спільними силами українських парафій, школи і організацій віддає поклін великому синові України Тарасові Шевченкові. Цьогорічна святочна академія в його пам'ять відбулася у суботу, 23-го березня, о год. 6:30 ввечері, за ініціятивою УККА в співпраці всіх громадських сил. Як на ютицькі обставини, де число українців швидко зменшується по всіх церквах і парафіях, під час свята українська авдиторія була доволі заповнена гостями різного віку. Була також і молодь, пластова і сумівська. Справді небагато залишилося їх в Ютиці, цілком бракує молодого доросту в громаді, а старші по школах або шукають іншого місця праці та осідку. Все ж таки, ті, що ще живуть з батьками в Ютиці, прибули на свято і брали в ньому активну участь.

Немає сумніву, що гостинний виступ українського чоловічого хору „Сурма" із Сиракюз багато причинився до успіху імпрези. Хор „Сурма", що в 1960-их роках дуже активно працював серед українських громад північного Ню Йорку і Канади і збагачував українські імпрези своїми виступами, тепер під керуванням молодої фахової диригентки Марусі Качмар-Тишко, обновив свою працю та збільшує свій музичний репертуар для різних потреб.

Програма академії почалася виступом хору, що проспівав „Заповіт" Т. Шевченка. Гарно убрані хористи в козачих строях, гримкі слова поета „Як умру, то поховайте", діточки в народних строях на попереді сцени, а ззаду розмальоване веселими барвами українське село і велика статуя Тараса Шевченка, витворювали на залі святочний настрій.

Деклямували Андрійко Хомут „Село і серце одпочине", а Таня Шрам—„Зоре моя вечірняя". Учні української школи —Андрій Женчак, Андрій Пилипчук і Марко Березь—гарно продеклямували уривки з поеми „До Основ'яненка". Дещо старші віком, Наталка Смик і Мелася Шрам, добре репрезентували свою клясу українознавства деклямацією „Минають дні". Дещо тяжчий обов'язок взяла на себе Христя Рабій, читаючи „Посланія" та наголошуючи важливіші уривки з поеми Шевченка, які актуальні й дотепер. Публіка вислухала молодих деклияматорів з великою увагою. Відома серед ютичан своїм деклияматорським талантом мґр Ксеня Антипів продеклямувала вірш Шевченка „Немає гірше, як в неволі...", який він написав на чужині. Гарною мовою і дикцією вона зуміла передати слухачам тугу за Україною Шевченка впродовж цілого його заслання і побуту в Петербурзі.

Доповідь виголосив проф. Ярослав Ликтей.Він описав життя Шевченка, враження і думки на підставі особистих листів поета із заслання та Петербурга, які він посилав своїм рідним, приятелям і знайомим на Україні. Промовець згадав, що культ Шевченка, як борця за права людини і нації, все більше поширюється по цілому вільному світі, поза кордонами України. Промовець передав заклик до єдности словами нашого Генія „Обніміте ж, брати мої, найменшого брата...", бо тільки тоді „не скує ворог живої душі нашого народу", закінчив промовець.

Хор „Сурма" проспівав пісні „Вітер віє", Сніжного, „Широкий луг" Дмитра Котка, „Крилець, крилець" Матюка, „Ой, зажди,літа" Гембори, „Садок вишневий" Гнатишина.

Добра дисципліна хору під керівництвом диригента виразна дикція, передавання усіх нюансів і пісень свідчить, про те, що хор „Сурма" може ще багато років працювати на терені північного Ню Йорку для добра наших українських громад і для слави нашої пісні.

Академію закінчено українським національним гимном. Відтак відбулось короткеньке прийняття для гостей і публіки.

Богдан Рабій

Загальні збори 7-го Відділу ООЛ

7-ий Відділ Організації Оборони Лемківщини відбув загальні збори 16-го березня ц. р. в Джерзі Ситі, Н. Дж. Збори відкрив голова Відділу Іван Ґресь. У вступному слові він привітав представника Головної Управи ООЛ Юліяна Котляра з дружиною і представників Відділів ООЛ в Пассейку та Ірвінгтоні. До президії увійшли: Дмитро Вох—предсідник, Дмитро Тхір—секретар, почесні члени—Юліян Котляр, представник Головної Управи ООЛ, голова Відділу ООЛ в Ірвінгтоні пан Сорока та представник Відділу ООЛ в Пассейку Василь Гаргай.

Голова Відділу Іван Ґресь подав короткий звіт з пророблені праці та зложив подяку всім членам Управи і Відділу за їхню співпрацю. Наступним звітував секретар Відділу Дмитро Тхір, а відтак скарбник Семен Чухта, організаційний—Михайло Фарбанець та господарча—Параскевія Ґоч. За контрольну комісію звітував Зенон Галькович.

Після звітів голова президії попросив представників до привіту: від Відділу ООЛ в Ірвінгтоні збори вітав голова пан Сорока, від Відділу ООЛ в Пассейку зложив привіт Василь Гаргай, від Українського Народного Дому збори вітав голова Володимир Білик, та Зенон Галькович—голова Відділу УККА в Джерзі Ситі зложив привіт від УККА і місцевої Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Він в імени дирекції вручив голові Відділу ООЛ чек на потреби Відділу. Від Товариства „Самопоміч" збори вітав голова Ілля Шевчук, а від місцевого Відділу ООЧСУ привіт зложив Петро Палка. Голова президії подякував представникам організацій за їх щирі привіти та попросив представника Головної Управи, ООЛ Ю. Котляра до слова.

Представник обширно розповів про мету Організації Оборони Лемківщини та її перспективи. Він сказав, що Лемківщина—це частина України, що сьогодні над нею знущаються москвини з одної сторони, а шовіністична Польща з другої. І тому ми від нас вимагається ще більше зусиль до взаємної співпраці в користь злуки всіх українських земель в нікого неподільну та ні від нікого незалежну Соборну Україну.

Присутні нагородили Ю. Котляра довгими оплесками. Відтак на пропозицію номінаційної комісії, що її очолив М. Фарбанець, були вибрані до Управи такі особи: Іван Ґресь—голова, члени Управи—Дмитро Вох, Дмитро Тхір, М. Фарбанець, Анна Фарбанець, Параска Ґоч, Катя Гира, Петро Цицило, Іван Вішка, пан Тилична, Б. Андрійчак, Петро Палка, П. Фуга, М. Білий, Й. Подубінський, пані Чухта та С. Чухта. Контрольну комісію очолив Зенон Галькович, члени Степан Гира та Петро Андрійчук.

Після перевибору Управи голова президії подякував присутним за таку чисельну участь в загальних зборах. Збори закінчено гимном „Ще не вмерла Україна". Гості ще довго забавлялися при чаю та солодким, що його приготовили пані з Відділу ООЛ.

В. Д.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН планує перевести реорганізацію свого найближчого оточення. У його планах Доналд Т. Ріґен, Джеймс А. Бейкер і Едвин Міс будуть фактично мати у своїх руках нагляд над усіми внутрішніми і господарськими справами країни.

У МОНТРЕАЛІ, КАНАДА, розпочався суд над американським громадянином Томасом Брінггемом, який напередодні приїзду до Канади Папи Івана Павла II підклав бомбу на залізничій станції, яка вибухла і забила трьох французьких туристів і 47 осіб поранила. Лава присяжних, яка має за завдання визнати винним підсудного чи його оправдати, складається з шістьох жінок і шістьох чоловіків. Офіційні речники міської управи отримали коротко перед вибухом бомби пересторогу і погрози на адресу Папи. Брінгем — колишній пілот американських повітряних сил і мешканець Рочестеру в стейті Ню Йорк.

ЛИСТА ПОЖЕРТВ НА ХОР „ДУМКА"

Восени 1985 р. УКРАЇНСЬКИЙ МІШАНИЙ ХОР „ДУМКА" запланував турне до Европи (7 до 8 концертів в десяти днях в Англії, Німеччині, Франції й Австрії), яке зв'язане з великими труднощами й коштами. Всі кошти в першу чергу в міру спроможности будуть покривати самі хористи. На наше прохання допомогти нам фінансово відгукнулися вже наші деякі установи й поодинокі громадяни. Вони дали доказ свого патріотизму та зрозуміли значення українського хорового мистецтва, особливо на еміґрації.

Всім нашим шановним жертводавцям складаємо нашу щиру подяку. Рівночасно просимо всіх, які бажали б нам допомогти, зложити свій даток на конто, або на збіркову листу членів нашого Хору. Всі пожертви можна відтягнути від податку, як датки на т. зв. „такс екземпт" організацію. (Число Такс Екз. ЕХ — 156974). Наступна листа жертводавців теж появиться в пресі.

Досі вплинули такі пожертви:

По 500 дол. — Український Народний Союз, Український Спортовий Клюб в Ню Йорку, Ірена й Ярослав Куровицькі;

440 дол. — Український Католицький Центр в Гемстед, Ню Йорк, Н. Й.

По 250.00 дол. — Українська Православна Церква в Бавнд Брук, Н. Дж., Український Братський Союз, Кредитівка „Самопоміч" Юніон, Н. Дж.;

По 200 дол. — Преосв. Владика Василь Лостен (особисто), М. Кефор, Кредитівка СУМ Йонкерс, Допляр Драй Док Банк;

По 100 дол. — Українська Католицька Архидієцезія в Філядельфії, Українська Православна Кредитівка Ню Йорк, М'ясарня „Броди" Н. Й., Дожн де Ґрік Інк., Р. О. Бузета, А. Грицюк, Р. Л. Іваницькі, А. Копистянський, Р. Король, М. Крумшин, І. Й. Куравський, І. Г. Маланчук, М. О. Мулик, Р. Л. Раковські, В. С. Сливоцькі, В. Б. Сосяк, д-р М. Ценко, П. А. Дармограй;

По 50 дол. — 457 Відділ УНС „Культура", Стейдж Ресторан — Р. Дацин, Б. Ц. Міт Маркет, Книгарня „Сурма", Кредитівка „Самопоміч" — Кергонксон, Адвокатська Фірма — д-р Флис, Лозинський, Стек; Н. А. Андреадіс, А. Балабан, В. Данець, Л. А. Закревські, д-р Б. Криницький, Кемпбел Адвайзорс, С. Лютак, д-р А. Лятишевський, Н. С. Могуцький, А. М. Мотиль, А. Осадца, В. І. Поливко, д-р К. Рогозинський, К. Ґ. Свенсон, М. Шпонтак, М. Маслович, Р. А. Трохим;

По 30 дол. — д-р Б. Я. Кіналь, д-р Н. Т. Кмета, д-р Е. О. Рогуцький, В. М. Сав'юк, Л. Семенюк, П. Шайда;

По 25 дол. — Фирст Аве. Міт Мкт, Скайвей Плюмб. Ко., Джеміні Ріал Ест. Ко., Фирст Аве Інфантс Ко., Л. В. Артимишин, В. Хр. Баранецькі, д-р Р. М. Борковські, М. О. Василик, І. О. Гірний, В. Гнатківський, М. Грицков'ян, М. Е. Кіндрачук, Й. І. Клим, С. Корнійчук, О. Коррато, Л. К. Корсун, Я. Кулинич, Г. Л. Лопатинські, М. Д. Лебідь, Е. К. Луцькі, І. Макар, І. Моцюк, д-р О. Сохан, В. А. Натина, М. Ничай, Й. М. Одуляк, С. Палилик, М. Підгородецька, Н. Пінковський, Е. А. Ройовський, Дж. Б. Рудин, А. Саранча, д-р В. Чолган, д-р В. І. Чума, д-р Т. Шеґедин, О. Плечін, М. Лятопольський.

По 20 дол. — Цюпа Інш. Ко., Г. Астров, В. М. Бараґура, Л. Белендюк, А. Бриньовський, О. Б. Винник, О. Галій, І. Ґаба, Н. Ґречнів, М. Даниш, П. Дармограй, С. Женецький, Г. Доґляс, М. Женецька, Р. Іваницький, О. Івасиків, Кордуба, Ф. О. Корсун, Н. Кух, О. Левицький, О. Лин, Й. М. Лисогір, Н. Мельник, д-р Р. Мороз, А. О. Мох, Й. А. Мулик, Ю. Х. Навроцькі, С. Ф. Небожинський, В. Никифор, І. Олійник, д-р Я. І. Падох, д-р В. Палідвор, А. С. Патриляк, В. Писарівський, Панство Пітьо, І. Подусовський, Н. Попель, Д. Покладок, М. Решітник, Л. Т. Романків, Рубич, З. О. Савчук, В. Тищенко, В. О. Труш, Ю. Х. Ференцевич, Б. А. Филипчак, А. Чорній; М. Чорний, М. Шміґель, М. Ямброзин, Ярослав Н. К., О. Винник, П. Кулинич, М. Стахів;

По 15 дол. — Б. Вітюк, п.п. Старостяк, о. Ю. Троцький, Микола Н. Н., Макарс Джювельри.

По 10 дол. — „Дніпро", Фрідак Фармаци, А. Анґтпе, М. Балко, д-р Р. Барановський, В. Войцеховська, І. Витвицький, П. Воповач, д-р О. Волянський, І. А. Гула, С. Данилович, О. Денисенко, М. Думенко, д-р Айзідор, д-р В. Калинович, Є. Карчинська, д-р Ю. В. Кіналь; А. К. Кобрин, Т. Кобрин, Б. Ковалик, В. З. Корсунь, Р. Кузеля, Г. Кузьма, д-р Ю. Кушнір, Б. Котис, О. Лебедович, Т. Левицький, І. Лучечко, В. Маґоцький, Р. Мандзій, О. Ленська, О. Олійник, М. Пирський, В. Пищимуха, О. Побігушка, Г. Р. Полчі, Б. Поритко, Ґ. Прістер, Р. Равлюк, С. М. Скрибайло, д-р Я. В. Трембіцькі, В. Тулко, М. Тхір, С. Хемич, В. Ціханський, М. Чаплинський, З. Щербанюк, Т. Шевчук, А. Яців, Ю. А. Юрків, Р. Посікіра;

По 5 дол. — М. Абрамчук, М. Бориславський, В. Берізка, Б. Б. Воронка, Е. Берґер, А. Брадшов, І. Вербовський, П. П. Богдан, Н. Грибович, З. Ґловяк, п. Дзіґал, Н. Даґляс, о. Б. Карась, К. Кишеня, О. Лопатинська, М. Озард, О. Орищук, М. Пищимуха, М. Сурмач, Й. Розтишевський, Л. Тарасенко, Е. Туринська, П. Яців, Філіпс Пейстри, Інтерн. Фудс, Мінімаркет, М. МекКессон, Тереса Коффі Шоп, „Дніпро", М. Крумшин, О. Оршуляк, Д. Яценко.

ВІДОМА ТЕЛЕВІЗІЙНА СЕРІЙНА програма „Готел", що проходить на мережі Ей-Бі-Сі, взяла як тему епізод, що його показували в середу, 9-го квітня ц.р., історію Володимира Половчака, молодого українського хлопця з Чикаґо, який помимо протесту батьків залишився в ЗСА, коли батьки повернулися до СССР. В телевізійній історії немає навіть натяку, що насправді ціла родина це українці.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО Ватикан ніколи безпосередньо не вмішується до внутрішних політичних справ Італії, Папа Іван Павло II закликав усіх католиків тієї країни об'єднатися і виступати спільно проти тих сил, які руйнують моральні основи родини і держави. Як відомо, парляментарні вибори в Італії відбуватимуться в травні ц.р. і у політичних колах не виключають, що Папа натякав на зміцнення християнсько-демоктаричної партії.

БРИТАНСЬКА ПРИНЦЕСА З Кенту, член британської королівської родини по лінії подружжя, довідалася, що вона є дочкою високого німецького старшини військ СС, заявив речник Бакінґгемського палацу. Пресовий секретар королеви Єлисавети II Майкел Шей підтвердив інформацію надруковану в газеті „Дейлі Міррор", що барон Ґантер фон Райбніц приєднався до гітлерівської еліти в 1933 році, а пізніше був піднесений у військах СС до ранґи майора. У заяві королівського палацу сказано, що дочка Райбніца одружилася з принцом Майкелом, першим кузином Єлесавети II. Речник заявив, що відкриття було прикрою несподіванкою для принцеси. Бакінґгемський палац не робитиме ніяких дальших заходів в тій справі.

ВІТАЄМО

дорогих, незабутніх товаришів медичного факультету Університету в Женеві

докторів ЛЮІЗУ і МИХАЙЛА КАЧАЛУБУ,

поселених у Монтре, Швайцарія, з їхнім 50-літтям щасливого, подружного життя і бажаємо в здоров'ю, щасті та радощах провести ще многі-многі літа.

Д-р Михайло і Дануся ШИҐЕРИ

В 50-ЛІТТЯ ЖАХЛИВОЇ ТРАГЕДІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

СПИСОК Ч. 16/85

1,000 дол. — Мирон й Ірена Руснаки.

915 дол. — Н. Н.

200 дол. — Міннесотський Комітет 1000-ліття Хрищення України (із прибутку Українського Православного Дня 1983 року).

150 дол. — „Самопоміч" Об'єднання Американців-Українців, Балтімор, МД.

По 100 дол. — Людмила та Ілля Демиденки, Федеральна Кредитівка „Самопоміч", Балтімор, МД.

По 50 дол. — Дарія Витанович, Олександер Діберт, Василь Камінський, Марія Мулькевич, Лідія Одежинська.

35 дол. — А. Сміян.

30 дол. — Борис і Люба Жура.

По 25 дол. Леся і Роман Луцькі, УНСоюз — Округа Балтимор-Вашінґтон-Вірджінія.

По 20 дол. — Мґр Володимира Михайлів, Ольга Пришшляк, Ірена і Богдан Черниш.

10 дол. — Марія Салецька.

Щиро дякуємо! Ввічливо просимо виписувати чеки на — Ukrainian Studies Fund та слати пожертви на адресу.

Harvard University
Ukrainian Studies Fund
1583 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138

КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО ТОВАРИСТВА

відбудеться в СУБОТУ, 4-го ТРАВНЯ 1985 р. в залі Української Католицької парафії церкви св. Архистр. Михаїла, при 1013 Факс Чейс Ровд, Філядельфія Дженкінтовн, Па., 19046.

Початок о год. 9-ій рано — реєстрація Делеґатів і Гостей, а в год. 10-ій рано початок З'їзду, згідно з ст. статуту 53, 54 і 55.

•

Цього самого дня — 4-го травня 1985 р. відбудеться Святочне відзначення

20-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО ТОВАРИСТВА в ЗСА,

в Українському Освітньо-Культурному Центрі, при 700 Седар Ровд, Філядельфія, Па. 19111, о год. 6-ій вечора Коктейль, а год 7-ій вечора БЕНКЕТ.

У справах відносно З'їзду і бенкету вказано звертатися до д-ра ВОЛОДИМИРА ПРОЦЮКА, 5211 Н. 9 Ст., Філядельфія, Па. 19141. Тел. 1-215-324-2960

За управу УПТ-ва в ЗСА
Василь Пасічняк, Орг. реф.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на

КОНФЕРЕНЦІЮ

для вшанування пам'яті

Івана Лисяка-Рудницького

Конференція відбудеться в суботу, 27 квітня 1985 р., о 2-ій год. дня в будинку Академії, 206 Захід 100-та вул., Нью-Йорк

ПРОГРАМА:

ІВАН КОРОПЕЦЬКИЙ .... Відкриття і провід
ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ .... Іван Лисяк-Рудницький як людина
ОМЕЛЯН ПРІЦАК .... І. Л. Рудницький історик та публіцист
МИРОСЛАВ ЛАБУНЬКА .... Огляд творчости І. Л. Рудницького
НАДІЯ ДЮК .... І. Л. Рудницький — Дослідник Михайла Драгоманова

Згадка...

(Закінчення зі стор. 2)

здібності, не тільки в здобуванні матеріяльних благ у вільній і згори ніким не контрольованій економічній системі, але також мати змогу свобідно розвивати нашу культуру, рідне слово й визнавати та розвивати наш рідний обряд.

Було б добре, щоб ідея освіти й науки УЕВШ проміновала, не тільки серед нас усіх тих, які були не зв'язані з тією високою школою, але ми повинні старатися, щоб цю ідею стремління до вищих ідеалів поширювати серед дальших українських поколінь у діяспорі, щоб майбутні покоління на поселеннях у різних країнах дізналися про те, як їхні попередники у важких повоєнних часах серед чужих людей та в недогідних для них обставинах зуміли зорганізувати високу українську школу, яка старалася дати науку й знання всім тим, що були спрагнені набути те знання.

Не буду входити в деталі з кого складалися студенти УЕВШ, знаю лише, що це були люди з різних українських земель і різних ідеологічних, а також різних політичних і релігійних переконань. Я знаю тільки те, що це був цвіт нашої нації. Між студентами та викладачами були дуже цінні одиниці, цебто гарячі патріоти, які були учасниками творення української держави, хоч у несприятливих воєнних і політичних обставинах тодішнього розбурханого й зловіщого для нашої національної справи світу. Хоч ми справу на міжнародній арені програли, але залишилася у нас сильна воля, яка сталить уми та підказує нам напрям раціональної та реальної політики з передбаченнями усіх деталів на майбутнє, якщоб у майбутньому ще трапився відповідний час і політична нагода. Але це вже справа майбутнього, де вже нам, а особливо людям, що вже добігає вісімдесятки, напевно не прийдеться діждатися цього відповідного часу, а особливо такого, який був у минулому. Все йде й проминає, але згадка про вчинені добрі й благородні діла повинні залишитися у наших серцях назавжди, а також ідея до світла, правди й науки повинні бути дороговказом на майбутнє для тих поколінь, що прийдуть по нас, не тільки в діяспорі, але також і в Україні.

На закінчення цієї статті про Українську Економічну Високу Школу в Мюнхені, ще раз приходиться зазначити, що було б добре щоб періодично скликати з'їзд колишніх студентів, абсольвентів і викладачів колишньої УЕВШ у Мюнхені, а тому добра нагода сама напрошується, щоб у 40-ліття УЕВШ, що припадає у 1985 році, скликати такий перший з'їзд у Чикаго, Іллиной. Якщоб зголосилося хоча від 10-12 осіб, то вже можна такий з'їзд плянувати, де я міг би зайнятися його організаційною справою. В зв'язку з цією справою прошу ласкаво зголошувати свою участь у з'їзді на таку адресу: Prof. Dr. M. Bida, 3347, W. Potomac Ave., Chicago, Ill., 60651, U.S.A.

Також було би для нас мило, приємно й відрадно привітати на з'їзді українців економістів, які студіювали в інших високих школах Америки чи Европи, з якими була б нагода поділитися думками та встановити тісніші зв'язки для дальшої співпраці в ділянці дослідів у модерній економічній науці.

Зголошення про участь у з'їзді проситься надсилати якнайскоріше, щоб було більше часу підготовити з'їзд на відповідному рівні. Також ці особи, що хочуть приготовити реферат повинні якнайшвидше відгукнутись на подану адресу.

При нагоді я хочу теж згадати, що приготовляю збірник -згадку про УЕВШ.

Хоч ця висока школа довго існувала, то ідеї цієї української школи з викладовою українською мовою довго залишаться у наших серцях, як символ і орнамент та дороговказ заохоти до дальшої наукової діяльности для добра української справи і всього культурного та цивілізованого людства.

Напередодні святкування Дня Матері

Пресові повідомлення стверджують, що в українських громадах на терені ЗСА стало традицією святочно відзначити День Матері.

Мати українка заслужила на велику пошану, бо молодь, яка народилася перед приїздом до Америки і вже в Америці, виховала й виховує на добро українського, народу і Церкви та прибраної батьківщини. Як завжди, обов'язок виховувати дітей лежить на батькові і матері, та все ж мати більш прив'язана до дітей від їх народження, ніж працюючий батько. І в тих громадах, де мати християнка прикладає багато зусиль у вихованні своїх дітей в українському і християнському дусі, відзначається День Матері величніше.

Прикладом може послужити Школа Українознавства і Релігії ім. Лесі Українки при Святопокровській православній катедрі у Савтфілді коло Дітройту, Миш. В силу довголітньої традиції учителі школи в співпраці з настоятелем катедри, парафіяльною управою та чисельною підтримкою парафіян і гостей велично вшановують концертом і бенкетом День Матері-українки.

Концерти, виконавцями яких є старші і молодші кляси, підготовляють уже понад 20 років учительки. Праця для підготовки до концерту, поруч з поправками, є і контрольною оцінкою знання вимови під час деклямацій та співу народних пісень. Страви для бенкету завжди приготовляють трудолюбні матері шкільних дітей у заряді Батьківського комітету.

В часі цьогорічного святкування буде радісною нагородою відзначити посвяту учительского персоналу для українознавчого та християнського виховання дітей українських родин, які посилають їх до школи ім. Лесі Українки. Добрі наслідки фахової праці учительок і учителів видно серед колишніх учнів, які успішно закінчили десятирічне навчання в школі. А тому святим обов'язком батьків дітей, що навчаються, підростаючих та дорослих, що в минулому навчалися у школі, подбати про вдячне відзначення учительского персоналу за їх патріотизм і посвяту. Напевно, було б стимулюючим чином відзначення учительок і учителів школи ієрархами українських церков, а також добре було б, якби настоятелі-парохи українських церков Дітройту й околиць звернулися до батьків дітей школи.

Варто усвідомити, що обсяг діяльности школи як всестороннього культурно-виховного осередку залежить від зрозуміння молодих батьків дітей шкільного віку та активности батьківського комітету. Учительський фаховий персонал радо сприйме пожвавлення в майбутньому з метою стовідсоткового охоплення школою українських дітей шкільного віку.

Іван Мурга

Шевченківські святкування в Баффало

Українська школа при церкві св. Миколая в Баффало, Н. Й., щорічно першою вшановує святочним концертом Великого Кобзаря. Цього року 17-го березня шкільна молодь та діти садочку перші віддали поклін Тарасові Шевченкові.

Чудовий усміхнений сонцем березневий день запрошував до шкільної авдиторії на попис шкільної молоді, що разом з ними віддали глибокий поклін Пророкові України.

І справді, виступ цей від самого початку до кінцевої точки програми насичував глядачів приємними почуваннями. Заповіджена точність відкриття здійснилася з повною акуратністю. У чудових вишиваних блюзочках і сорочках бадьоро вмаршували на сцену діти і поставали під великим портретом молодого Шевченка, прибраним вишиваним рушником і замаєним свіжими гілками верболози з написом „Наша дума, наша пісня не вмре, не загине". Це все створювало чудову картину немов найкращу розмальовану писанку, на яку хотілося дивитися і милуватися. Безсмертний заповіт, який підхопили численні присутні, виконали діти промовляючо і безпосередньо, хоч вони вже з четвертого покоління, і багато із них мало, а то зовсім не володіє рідним словом.

Після промов слідували по-українськи й по-англійськи деклямації, рецитації, сольо-співи та хорові точки старших й молодших кляс. Другу частину програми виконали діти садочку, які під керівництвом справді незаступимої учительки Олі Чмоли дали присутнім ще більше душевного задоволення. Всі ці чотири- і шестирічні діти вив'язалися із свого тяжкого завдання якнайкраще, і вони нагороду рясними оплесками слухачів приймали із сіяючими очками та усміхненими личками.

Слід відмітити голосові здібності Катрусі Робілотто та Ганусі Лепкої в деклямації, Лесі, Марусі і Христі Пристайків. В групі старших — Марійка Папіж, Ляна Ганущак, Христя Рогавер, Андрій Левчик та Андрій Чіп. Програма концерту захопила публіку підбором нових пісень, виразною дикцією кожного слова пісні, добрими наголосами виголошених деклямацій.

Після закінчення програми захоплені бабусі, батьки та знайомі сердечними обіймами подякували виконавцям й учителькам Лесі Коновці та Олі Чмолі за труд у підготові цього виступу, погратулювали. Сестри Служебниці причинились до гарної декорації сцени, а Микола Паславський як завжди, в удекоруванні сцени, за що їм належиться щира подяка.

Другим великим концертом 17-го березня ціла українська громада відзначила Тараса Шевченка достойно та гідно. Українська громада вже давно не пережила такого чудового концерту з виступом відомого чоловічого хору з Торонто „Бурлака". Про цей концерт буде окрема згадка.

23-го березня ц. р. учні „Рідної Школи" (суботня школа українознавства) о год. 11:30 перед полуднем у шкільній авдиторії школи церкви св. Миколая також гарним концертом вшанували Великого Пророка — Т. Шевченка.

У програму концерту ввійшли деклямації учнів окремих кляс, гра на бандурах пісень „Зелений гай" до слів Т. Шевченка, „Взяв би я бандуру", „Та думи мої, думи". Деклямацію „На вічну пам'ять Котляревському" продеклямував учень 11-ої кляси Мирон Депутат. Учні першої і другої кляс Таня Петришин, Ґануся Михаськів, Христя Бурда й Ліда Пашковська з почуттям продеклямували вірш „Село і серце відпочине". Фортепіянове сольо — „Реве та стогне Дніпр широкий" виконала учениця одинадцятої кляси Катруся Пистрак. Молитву „О, Боже наш добрий" М. Фоменка з почуттям виконали всі учні школи. Концерт закінчено відспіванням національного українського гимну всіми присутніми.

І в цьому концерті видно було добру підготову; учителі поодиноких кляс подбали, щоб вірші були добре засвоєні і деклямовані впевнено й чітко. Милозвучно й заспівано звучали голоси дітей у хорових піснях, зливаючись з фортепіяновим акомпаньяментом.

Всі три концерти в честь Тараса Шевченка пройшли з великим успіхом і зворушили серця баффалівської громади. Проте слід згадати, що деякі люди, хоч розуміють потребу шкільного виховання і часто в дискусіях підкреслюють цю пекучу істину, та часто журяться за майбутністю цілоденної школи, проте їх на жаль не бачимо на цих дитячих виступах. Звичайно, вони оправдуються тим, що мовляв „мої діти вже не вчаться у цій школі, вони вже вчаться в інших середніх школах". Якщо ми журимося тим, що наші школи чисельно маліють, або перестають існувати, запитаймо себе: чия це вина?

В це велике свято візьмімо у руки настільну книгу „Кобзар" і духом його правди пробудімося „во время люте", яке на нас чигає зі всіх сторін.

Ярослав Пришляк

СЕНАТОР ДАНІЄЛ МОЙНИГЕН заявив, що він заохочує колишню кандидатку на віцепрезидента від Демократичної партії у виборах 1984 Джералдін Ферраро суперничати сенаторові республіканцеві Алфонсові Д'Амато з Ню Йорку у виборах 1985 року. Вона спочатку відмовлялася, заявив Мойниген, не пояснивши, проте, чи заручився її згодою. Якщо Ферраро, яку, як він висловився, хоче бачити на місці Д'Амато в Сенаті, погодиться, то матиме його повну підтримку, якщо ж відмовиться, Мойниген шукатиме іншого кандидата, можливо колишнього губернатора Гю Кері.

В 10-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.
ВАСИЛЯ ПАЛІЄВА

та в пам'ять

бл. п.
ІВАННИ з КОМАРНИЦЬКИХ ПАЛІЄВОЇ

яка померла 26-го грудня 1984 р. в Польковицях, Польща на 85-му році життя.

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в ПОНЕДІЛОК, 22-го КВІТНЯ 1985 р., о год. 8-ій веч. в церкві св. Архистр. Михаїла, Дженкінтовн, Па.

Просимо про молитви за їхні душі.

РОДИНА

Філядельфійський Комітет Оборони Прав України потребує помочі

У час, коли ми, старші, „політикуємо" у нашому ґетто, це значить, споримо про наші непорозуміння з-перед півстоліття, коли ми, замість зосереджувати наші думки на великих проблемах теперішнього, присвячуємо величезну частину нашої уваги, нашої енергії і нашого часу відгребуванню „кривд", які ми одні другим зробили перед 40 чи більше роками, є гурти наших ділових громадян, переважно людей молодших поколінь, які роблять велику роботу на полі, яке ми, старші, дуже занедбали, на полі американського політичного світу.

Цих наших молодих активістів небагато, але вони ведуть дуже позитивну, цілеспрямовану, дуже потрібну і дуже корисну працю, переважно поза межами нашого малого ґетто, там, де до часу, як вони появилися, ми не існували або майже не існували.

У цій статтейці хочемо пригадати нашій громаді одну з перших таких груп наших молодих людей, групу молодих ідейних жінок — філядельфійський Комітет Оборони Людських і Національних Прав України, що його очолює Уляна Мазуркевич.

Цей Комітет діє уже повних 10 років, десять років жертвенної, цілеспрямованої, деколи непосильної і виснажуючої праці в обороні прав нашого народу.

Упродовж цих років Комітет знайшов стежки до Конґресу, Сенату й Уряду ЗСА, добився цього, що американська преса і телебачення почали інформувати про переслідування в Україні мільйони американських читачів та глядачів. І упродовж цих років Комітет перевів цілий ряд акцій, більшість з них дуже вдалих, в в Конґресі ЗСА.

Варто на тому місці із радістю пригадати, що сьогодні філядельфійський Комітет Оборони Прав України не одинокий, згадаємо тут перш за все нашу дуже активну організацію Американці в Обороні Людських прав України, в Нюарку, Н. Дж., що її очолює інж. Ігор Ольшанівський.

Нова велика нагода

Тепер перед комітетом нове завдання і нова велика нагода: у днях 7-го травня до 17-го червня ц. р. відбудуться в Оттаві, Канада, міжнародні наради, що на них будуть обговорювані справи людських прав та свободи людини в рамках Гельсінкського договору.

Міжнародні наради із присутнім чисельним пресовим корпусом, телебаченням, із спрямованою на ці наради увагою і зацікавленням всього світу є для комітету великим форумом і великою нагодою.

На шляху до якнайкращого використання тієї великої нагоди стоїть одна велика перепона — справа коштів перебування в Оттаві.

Уже майже два роки комітет не переводив ніяких збірок і всякі видатки поїздок члени комітету покривали із власних кишень, щоби не турбувати жертвенну українську громаду, яка уже і без цього обтяжена різними збірками.

Поїздка представниць комітету до Оттави і довше перебування там вимагає більших коштів, тому комітет прохає українську громаду помогти покрити ці кошти.

Чеки чи грошові перекази слід висилати на адресу: UHRC, PO Box 7101, Philadelphia, Pa. 19117.

Я. Татомир

Гостя у школі св. Івана Хрестителя оповіла про життя в Україні

У вівторок, 26-го березня, до нашої школи св. Івана Хрестителя в Нюарку загостила Надя Світлична. Вона розповідала нам про різних дисидентів в Україні, що перебувають довгими роками в тюрмах.

Прикладом таких людей є Микола Горбаль. Він перебув багато років на засланні і коли закінчувався його термін, влада вирішила ще довше затримати його. Цей чоловік має малого сина Андрійка, який живе з мамою, і, напевно свого тата не пам'ятає. Н. Світлична показувала нам прозірки з цього хлопчика, коли він був маленьким, а його тато був ще на волі. Другий такий хлопчик — є Марко Рубан, який так само живе без тата, довгими роками, а тепер ще й спаралізований.

Сама пані Світлична, перебувши заслання, оповіла свої переживання і відповідала нам на різні питання. Це була велика подія в нашій школі, і нам всім було дуже цікаво послухати про терпіння наших людей в Україні.

Дарка Юрчук
учениця 6-ої кляси школи св. Івана Хрестителя в Нюарку

Вступайте в члени УНС

ЛІТНІ КУРСИ, ТАБОРИ на СОЮЗІВЦІ 1985:

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР — 23-го червня — 3-го липня
Для хлопців і дівчат у віці 12-18 р.
Прохарчування і нічліг: $180.00 (члени УНСоюзу)
$210.00 (не-члени)
Оплата за навчання: $60.00

ХЛОП'ЯЧИЙ ТАБІР — 29-го червня — 13-го липня
Розваговий табір для хлопців у віці 7-12 р.
Прогульки, плавання, різні гри, навчання співу українських пісень й українського народного побуту.
Тижнево: $100.00 (члени УНСоюзу)
$120.00 (не-члени УНСоюзу)

ДІВОЧИЙ ТАБІР — 14-го — 27-го липня
Програма і ціна така сама як для хлопців.

КУРСИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ
28-го липня — 10-го серпня
Інструктор: Рома Прийма-Богачевська
Навчання традиційних народних танків для початкуючих й заавансованих танцюристів. Число курсантів ограничене до 60 учнів.
Прохарчування і нічліг: $195.00 (члени УНСоюзу)
$225.00 (не-члени)
Оплата за навчання: $100.00.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА — 10-го — 24-го серпня
Кляси української мови, історії, географії, літератури, мистецтва.
$200.00 (члени УНСоюзу)
$230.00 (не-члени)

За дальшими інформаціями, прошу звертатися до Управи „Союзівки":
SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemoore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

Восленський...

(Продовження зі стор. 2)

пали під вплив московських князів, під час так званого „збирання Росією" свого населення, яке етнічно споріднене з останнім. Але, треба пам'ятати, що національне питання в Україні не є менш гостре від інших республік (стор. 286).

Восленський далі пояснює, що 12 національних совєтських республік здобуто колонізаційним шляхом, або завоюванням, як також, понад три-четверті території Російської Федеративної Совєтської Соціялістичної Республіки здобуто тим самим шляхом. Тому, питання не є суттєве, чи федеративні республіки були колоніями, але, чи вони надалі залишилися колоніями. На тому місці автор каже: „Я бував не раз у федеративних республіках, і мав нагоду докладно переглянути, як ними володіють їхні вислужники номенклятури". Традиційна характеристика колонії та, що громадяни материка мають упривілейований статус. Росіяни в національних республіках не мають привілеїв і належать до меншости, яку часто зустрічає ворожість місцевого населення за їхніх майстрів номенклятури в Москві. В республіках стосується неписане право, що першим заступником комуністичної партії мусить бути росіянин — висланник Москви. Часами московські номенклятуристи насаджують секретаря партії; Хрущов був висланий в Україну, де провів роки, як перший секретар московського комітету, а Каґанович був його тимчасовим заступником. Але, коли перший секретар є даної національности, то другий секретар центрального комітету республіки буде росіянин. Інші секретарі центрального комітету республіки є місцеві, але кожний з них є під наглядом росіян.

Майже в кожній республіці, голова КҐБ — росіянин. Також, військова команда є в руках росіян. Неросіяни, які добилися високих становищ, це службовці, які довго не жили в своїх рідних республіках, зрусифікувалися, часто через подружжя, в більшості вони закінчили вищі школи в Росії, або Академію Соціяльних Наук Центрального Комітету Комуністичної Партії. „Як ви стрінете одного з тих людей, ви негайно почуєте, що вони дійсно є напівросіяни". (стор. 287).

Адміністративний персонал у національних республіках рекрутується з місцевого населення, але, головні позиції займають комісарі з метрополії і метрополітарне військо стаціонує на їх територіях. Офіційна мова є місцева й російська; газета, періодики і книжки друкуються в двох мовах, шкільництво є також двомовне. Національні республіки не є суверенними державами. Але, вони не є колоніями, бо владу виконує номенклятура місцевого походження; лише, кілька представників є там з російської номенклятури, які одначе мають значний вплив. Останні, свідомо роблять все так, щоб не нарушити національної чутливости. Таке ставлення і дискримінація проти російських номенклятуристів, допомагає місцевим національностям бути свідомим, що їх держава є напівколіоніяльною — залежною від Москви.

Номенклятуристи, — продовжує автор, „вони не мають національного почуття, вони заінтересовані виключно у своїй владі і привілеях, які пливуть з цього. З цього пункту бачення, можна сказати, що вони є справжніми інтернаціоналістами. В останніх роках, вони почали претендувати, що совєтський нарід репрезентує новий рід (вид) історичної спільноти; це є ще інша форма замасковування напівколоніяльного режиму, накинутого на національні республіки". (стор. 287) Гарно вбрані й добре вигодовані номенклятуристи, які відрізняються від решти населення, вірять в себе, що вони є зевропеєзовані, ба на ділі, вони є російськими шовіністами. (стор. 290). Майже, після двох десятиліть, після позбавлення колоніяльної системи, і не зважаючи на фабрики, копалини, національні балети, і національні хори, якими чваняться творці жовтневої революції, Совєтський Союз залишається останньою світовою колоніяльною імперією.

Номенклятуристи, тобто, упривілейована правляча каста СССР, вперто продовжує загарбницьку політику царів. Вони є агресорами там, де знають, що немає проти них іншої сили. На тому місці автор згадує про ті події, де заважила сила американського спротиву й вони мусіли відступити. Він також вираховує країни, які після Другої світової війни загарбав СССР, включно з інвазією в Афганістані.

Дев'ятдесят комуністичних партій світу, з 50-мільйоновим членством, виконують припоручення з Москви. Малі комуністичні партії, які не спроможні себе фінансувати, отримують допомогу з Москви. За цей „дар" вони є послушним знаряддям для комуністичної підривної роботи в своїх державах, та до комуністичних демонстрацій.

Почавши від Сталіна, генеральний секретар комуністичної партії не є більше автократом. Черненко, не зважаючи на його високий пост (а перед ним Андропов, Брежнєв, Хрущов) не творили особистої політики; це завдання виконує номенклятура, справжній правитель Совєтського Союзу й вони стремлять до світової гегемонії.

У підсумку автор каже, що: „Номенклятура, є клясою упривілейованих експлуататорів. Вони здобувають багатство від влади, а не владу через багатство. Внутрішня політика номенклятурної кляси є скоординована в її диктаторській владі, а їх закордонна політика поширена на цілий світ". Автор переконаний, що в СССР неможливо знайти переконаного комуніста. Їх можна знайти, але в не-соціялістичних державах. Під цю пору, хто вступає в члени комуністичної партії СС-СР, йому ставлять питання — чому? — найкраща відповідь на це питання, що дана людина хоче здобути кар'єру.

Не треба їхати аж в СС-СР, щоб переконатися про сеґреґацію серед партійних у Рівейделі, Н.Й., партійні з нижчої касти закупили 6.5 акра посілости (Бронкс, ріг 256-ої вулиці), збудували драпіривний мешканевий хмаросяг, басейн до купання літом, удогіднення для дітей, включно зі школою. Партійні з вищої касти а їх є тут до сто родин, живуть по приватних мешканнях, де чинші є астрономічні. Всі вони добре обізнані з тутешнім терснознавством, бо більшість з них роз'їжджає тут закупленими автами. Це працівники Об'єднаних Націй та торговельних місій в Ню Йорку, та не без того, що кожний з них має особисті припоручення з „родини".

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА
Історичні оповідання для молоді.
Ілюстрації **П. Андрусева і М. Михалевича.**
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

СОЮЗІВКА — Оселя УНСоюзу
пошукує
ПРАЦІВНИКІВ на ЛІТО
до загальної праці, кельнерок і кельнерів, до помочі в кухні та помічника господаря (maintenance).
Платня після умови. Зацікавлених прошу зголошуватись:
SOYUZIVKA UNA ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Перегляд української фортепіянової творчости

На цю тему на форумі Наукового Товариства ім. Шевченка 9-го лютого ц. р. в Ню Йорку доповідала молода талановита піяністка Юліяна Осінчук. Під час добре схопленої і гарно виголошеної українською мовою доповіді, виявилось, що Юліяна Осінчук не тільки бездоганно володіє грою на фортепіяні, але також добре зорієнтована і знає розвиток музики на Україні, а зокрема фортепіянової творчости. Юліяна на вступі подала загальні інформації про фортепіяно, яке порівняльно у музичному мистецтві зараховується до нових музичних інструментів початку XVIII століття.

У загальному обговоренні музичних інструментів на Україні Юліяна також згадала органи, які прийшли до нас з Візантії. При цьому зазначила, що буде обговорювати українських композиторів фортепіянової творчости, твори яких були для неї доступні. Українські творці музики переважно вчились у Петербурзі і музичній школі у Глухові на Україні (з Глухова вийшов Д. Бортнянський). У польській музичній літературі збереглись опрацювання на клявірний інструмент (органи) українських народних мелодій, головно танців. Клявірна музика на Україні була поширена серед верстви заможньої шляхти. Згадала одного з перших видатних українських композиторів і теоретика Миколу Ділецького, який написав „Граматика музикальна".

В цьому циклі перших композиторів, як також виконавців музичної творчости, Юліяна згадала Василя Трутовського, Василя Богдановича і Івана Прача (останній з походження чех). Прач був педагогом фортепіяно у Петербурзі. Трутовський і Прач видали збірки пісень оупитів фортепіянових композицій для користування широкою публікою. Юліяна не тільки характеризувала поодиноких композиторів, аналізуючи їх твори, але також водночас демонструвала можливість із записів на магнетофонній стрічці. Це давало безпосередню можливість побачити й відчути розвиток клявірно-музичної творчости.

Довше зупинилась вона над композитором Дмитром Бортнянським, який, як вже було згадано, вийшов з української музичної школи у Глухові. Він також був у Петербурзі, де познайомився з визначним піяністом і композитором італійцем, проф. Бальдазаром Ґалюпі, який його як надзвичайно талановитого музику полюбив і взяв зі собою до Італії. Там Д. Бортнянський познайомився з західніми впливами фортепіянових композицій та поширив і поглибив своє музикознавче знання. Звичайно, що цей факт мав велике значення і вплив на музичну творчість Д. Бортнянського.

В половині XIX століття на Україні були порівняльно малі та прості й технічно невимагливі композиції клявірної музики. Це були переважно обробки українських народних пісень, танців та варіяції на популярні теми, тоді, коли в той час у Західній Европі фортепіянова творчість досягла найбільш мистецько-віртуозного рівня.

Поруч інших композиторів фортепіянової творчости, Юліяна згадала учителя гри на фортепіяні Осипа Витвицького (1813—1866), творчість якого сперта на народних піснях, а опрацювання було вже на високому рівні. В його композиціях відчувається вплив Шопена прозорість фактури та віртуозність. З цього періоду Юліяна згадала Михайла Завадського, ілюструючи його композицію твору „Думка-Шумка", Владислава Зарембу, Антона Коцінінського, Михайла Калачевського та Олександра Лизогуба. До речі, цей останній був талановитим піяністом і композитором, написав низку фортепіянових композицій: мазурки, ноктюрни, варіяції. Також згадала талановитого Петра Сокальського, який творив під впливом Шопена з віртуозністю Ліста.

Юліяна окремо і довше зупинилась над багатогранною музичною творчістю Миколи Лисенка, який закінчив петербурзьку консерваторію у клясі Римського-Корсакова. Музична творчість М. Лисенка багата і різноманітна, він став батьком українського організованого хорового і музичного мистецтва. Він, сам піяніст, соліст і композитор, залишив багату музичну спадщину.

Багату фортепіянову літературу залишив для нас Віктор Косенко, який студіював у Варшаві, а згодом у Петербурзі. Жив у Житомирі і концертував на Україні. Його твори поліфонічні і лірично-мелодійні.

Лев Ревуцький, учень М. Лисенка, походив з музичної родини; мати грала на фортепіяні з батько на скрипці. Лев Ревуцький жив у центрі українського музичного життя у Києві. Вчив у консерваторії. Залишив багату фортепіянову літературу.

Окрему увагу Ю. Осінчук присвятила Василеві Барвінському, що був учнем відомого чеського композитора Дворжака. Барвінський був директором музичного інституту ім. Лисенка у Львові. Його твори в основному на народній мелодиці і відзначаються глибокою ліричністю. Говорила вона і про Бориса Лятошинського, Леоніда Грабовського, Мирослава Скорика, Андрія Штогаренка, називаючи їх твори. Також згадала низку сучасних композиторів української фортепіянової творчости.

Юліяна Осінчук своєю доповіддю показала цінні надбання у музичному мистецтві фортепіянової творчости. Очевидно, проблематика доповіді була заширока, щоб її можна було вичерпати в одній доповіді. Це слід було поділити на дві або і три. Незалежно від цього, Юліяна своїм добре продуманим і опрацьованим виступом пробила вагому працю і показала слухачам наші музичні надбання. Юліяна говорила свобідно українською мовою і демонструвала багато композицій. Хоч доповідь тривала годину з половиною, учасники з непослабленою увагою і цікавістю її прослухали.

Присутні ставили питання, на які Юліяна давала вичерпні відповіді. Вечером керував д-р Василь Калинович, який, відкриваючи його, представив Юліяну Осінчук, як молоду непересічну професійну силу у музичному українському світі.

М. Галів

ПОВІСТІ! УВАГА! ОПОВІДАННЯ!
Вийшла друком у В-ві „СВОБОДА" цього 1984 року нова книжка
автора **Петра Балея**
ПАН
ПОВІСТІ та ОПОВІДАННЯ
(друге видання, доповнене)
Книжка формату 5½" x 8½" — має 279 стор., м'яку обгортку. За своєю мовою, формою, стилем і висловами — твір оригінальний і цікавий.
Ціна: 10.00 дол. з пересилкою.
Покупці зі стейту Ню Джерзі при замовленні книжок зобов'язані додати до відповідної суми ще 6% стейтового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЕДВІН М. БЛІДИЙ, член і секретар УНС Відд. 220-го ім. св. Петра і Павла в Чикаґо, Ілл., помер 3-го листопада 1984 року на 58-му році життя. Нар. 15-го лютого 1926 року в Чикаґо, Ілл. Залишив у смутку дружину Дженевєфу і дітей: Єремію, Джекелін і Давида. Похорон відбувся 6-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Маріі в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Дж. Бліда, секр.

КАТЕРИНА А. ЗІНДРЕН, член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Ембридж, Па., померла 5-го листопада 1984 року на 46-му році життя. Нар. 13-го квітня 1938 року в Пенсильванії. Членом УНС стала 1945 року. Залишила у смутку мужа Ричарда і одного сина, матір Ольгу Табіш і брата Вілліяма. Похорон відбувся 9-го листопада 1984 р. на цвинтарі Кальварія в Ню Севіклі Тавншіп.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ ЗАЛІСКО, член УНС Відд. 270-го ім. св. Івана Хрестителя в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 5-го листопада 1984 року на 84-му році життя. Нар. 1900 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Всеволода, дочку Аллу Марченко з чоловіком, п'ять внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Островський, секр.

КАТЕРИНА ҐРАЄК, член УНС Відд. 146-го ім. Івана Франка у Воррен, Миш., померла 7-го листопада 1984 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року в Орховичах, пов. Мостиска, Україна. Членом УНС стала 1977 року. Залишила у смутку мужа Івана, сина Ричарда, дочок Барбару і Гелену шість внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 12-го листопада 1984 року на цвинтарі Мт. Олівет в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Григорій Корбек, секр.

СИДОР НАРГИБЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 266-го ім. Івана Франка в Амстердамі, Н.Й., помер 1-го січня 1985 року на 70-му році життя. Нар. 1915 року в Хотині — Україна. Членом УНС став 1972 року. Залишив у смутку дружину Катерину і ближчу та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 4-го січня 1985 року на цвинтарі св. Миколая в Трой, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Варшона, секр.

СТЕФАН САДІВЕЦЬ, член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" у Джансон Сіті, Н.Й., помер дня 13-го жовтня 1984 року на 68-му році життя. Похорон відбувся з української православної церкви на цвинтарі св. Івана Хрестителя у Джансон Сіті, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бараник, секр.

СТЕФАН БЕРНИК, ЧЛЕН УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й., помер 26-го листопада 1984 року на 82-му році життя. Народився в Стрию, Україна. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Теклю і сина Володимира. Похорон відбувся на цвинтарі в Пукіпсі, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Гаврилюк, секр.

АГАФІЯ КОНІЩАК, член УНС Відд. 274-го ім. св. Петра і Павла в Янгставні, Огайо, померла 27-го листопада 1984 року на 90-му році життя. Нар. 15-го жовтня 1894 року в Україні. Членом УНС стала 1930 року. Залишила у смутку дочку Марію Мейн. Похорон відбувся 30-го листопада 1984 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Янгставні, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Олена Середяк, секр.

КАТЕРИНА КУРОПАСЬ, член УНС Відд. 220-го ім. св. Петра і Павла в Чикаґо, Ілл., померла 29-го листопада 1984 року на 86-му році життя. Нар. 13-го липня 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1928 року. Залишила в смутку сина Стевн. Похорон відбувся 1-го грудня 1984 року на цвинтарі Воскресіння в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Дж. М. Блідий, секр.

ЕВА ЯРЕЦЬКА, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., померла 3-го листопада 1984 року на 63-му році життя. Нар. 1921 року в селі Горосць, Любачів, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила в смутку мужа Петра, дочку Олесю з мужем Семеном і сина Петра з дружиною Ненсі, та четверо внуків, дві сестри і брата та дальшу родину. Похорон відбувся 6-го листопада 1984 року на цвинатарі Воскресіння в Клінтон Тавншіп, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!
Роман Татарський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ
19-го КВІТНЯ 1985 РОКУ

Пассейк, Н. Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го відділу відбудуться о год. 7-ій вечора в УНДомі при 237 Нор Ave. в Пассейку. Просимо взяти участь. На річних загальних зборах вибрано нову Управу в такому складі: І. Хомко — предсідник, Р. Галабурда - заст. предс., Варвара Тижбір — касир, В. Марущак — рекр. секр., П. Головачук — член Управи, Марійка Дупляк — пресреферентка. Опікуни хворих Анастазія Марущак — В. Оліярник. Прапорщики: С. Коваль, В. Гавроняк. Мужі довір'я: Ф. Мартин, В. Гаргай. Господар — Ангела Совин. Контрольна Комісія: Ю. Котляр — голова, В. Мочула і Т. Шевчук члени. Просимо вплачувати членські вкладки на зборах, також просимо членів приєднувати нових членів до УНСоюзу.

В. Марущак, рекр. секр.

НЕДІЛЯ,
21-го КВІТНЯ 1985 РОКУ

Кліфтон, Н. Дж. — Збори відділу 64 ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 12.30 — 2-ої по пол. в залі церкви св. Марії при Вашінґтон Аве. Проситься членів прибути і вирівняти вкладки.

І. Бурній, секретар.

• РІЗНЕ •

SHOE REPAIR STORE
in Irvington for sale or Equipment Available for sale. Must sell by May 1st
Call evenings 371-4191.

HELP WANTED

LIVE IN ATTENDANT
With good experience in homecare of geriatric person. Patient needs total care. Fine Long Island home. Air conditioned. Living quarters, excellent salary. Must be physically able. Call after 6 p.m. — (201) 543-2768.

• FUNERAL DIRECTORS •

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Український Національний Цвинтар-Пам'ятник полагоджують всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.